

# **Algemene Rekenkamer Aruba**

**Rapport inzake het onderzoek  
naar de rekening van de Algemene  
Dienst van het Land Aruba over  
het dienstjaar 1987**





1



## Algemene Rekenkamer Aruba

Wilhelminastraat 6  
Oranjestad  
Tel. 25448 - 27828  
Fax (297-8) 27687

Aan de Voorzitter van  
Staten van Aruba  
Oranjestad  
Alhier

Betreft: Jaarrekening  
1987

Ons kenmerk: 97.120

Datum: 30 mei 1997

Hierbij biedt de Algemene Rekenkamer Aruba U aan het op 23 mei 1997 vastgestelde rapport naar aanleiding van het ingestelde onderzoek naar de rekening van de Algemene Dienst over het dienstjaar 1987.

ALGEMENE REKENKAMER ARUBA



R.F.R. Harms  
wnd.-voorzitter



drs. E.M. de Cuba RA  
secretaris

# Inhoudsopgave

Blz.

<b>1</b>	<b>Inleiding</b>	<b>4</b>
1.1	Algemeen	4
1.2	Door CAD gesignaleerde tekortkomingen	6
1.3	Voorgeschiedenis onderzoek rekening 1987	6
1.4	Reikwijdte rapport Algemene Rekenkamer Aruba	7
<b>2</b>	<b>Wettelijk kader</b>	<b>9</b>
<b>3</b>	<b>Begroting</b>	<b>12</b>
3.1	Vaststelling begroting 1987	12
3.2	Over-/onderschrijding begroting 1987	13
<b>4</b>	<b>Structuur administratie 1987</b>	<b>14</b>
<b>5</b>	<b>Inrichting rekening 1987</b>	<b>15</b>
5.1	Aansluitingen	15
5.2	Interne consistentie	16
<b>6</b>	<b>Gewone Dienst</b>	<b>18</b>
6.1	Inkomsten	18
6.2	Uitgaven	18
6.2.1	Algemeen	18
6.2.2	Correctieboekingen	19
6.2.3	Lonen/salarissen	19
6.2.4	Voorschotbetalingen	20
6.2.5	Solidariteitsfonds	20
<b>7</b>	<b>Kapitaaldienst</b>	<b>21</b>
7.1	Materiële vaste activa	21
7.2	Financiële verhouding bedrijven/instellingen en Land	24
7.3	Leningen uitgegeven gelden	25
7.4	Leningen opgenomen gelden	26
7.5	Meerjarenplan	27
7.5.1	Ontwikkelingsprojecten	27
7.5.2	Voorfinanciering ontwikkelingsprojecten	27



<b>8</b>	<b>Kas- en reservedienst</b>	<b>28</b>
8.1	Algemeen	28
8.2	Kasdienst	28
8.3	Reservedienst	29
<b>9</b>	<b>Opschoningsrekening</b>	<b>30</b>
<b>10</b>	<b>Rekening 1986</b>	<b>33</b>
<b>11</b>	<b>Reactie op rapport</b>	<b>34</b>
11.1	Reactie Minister	34
11.2	Weerwoord Rekenkamer	35
<b>12</b>	<b>Conclusies en aanbevelingen</b>	<b>36</b>
12.1	Conclusies	36
12.2	Aanbevelingen	37
<b>13</b>	<b>Samenvatting</b>	<b>39</b>

#### **Bijlagen**

<b>1</b>	<b>Verschil begroting 1987 versus begrote bedragen rekening 1987</b>	<b>42</b>
<b>2</b>	<b>Verschil begroting versus rekening per hoofdstuk</b>	<b>43</b>
<b>3</b>	<b>Verschil begroting versus rekening per ECL</b>	<b>45</b>
<b>4</b>	<b>Lijst gebruikte afkortingen</b>	<b>53</b>

# 1 Inleiding

## 1.1 Algemeen

De Minister van Financiën bood op 7 oktober 1993 aan de Algemene Rekenkamer Aruba (Rekenkamer) de rekening van het Land Aruba over het dienstjaar 1987 (rekening 1987) ter controle aan. Dit geschiedde op grond van het eerste lid van artikel 37 van de Comptabiliteitsverordening (PB 1953 no. 1), zoals gewijzigd. Korthedshalve wordt het Land Aruba in het vervolg aangeduid met Land.

Overigens bepaalt het eerste lid van genoemd artikel 37 dat de rekening door de Raad van Ministers vóór de eerste februari van het jaar, volgend op de afsluiting van de dienst, ter goedkeuring aan de Rekenkamer wordt aangeboden. De Rekenkamer beschouwde de aanbieding door de Minister van Financiën dan ook als zijnde de aanbieding door de Ministerraad.

Krachtens het eerste lid van artikel 24 van de Landsverordening Algemene Rekenkamer Aruba (PB 1956 no. 35), zoals gewijzigd, onderzoekt de Rekenkamer:

- a. *of de rekening van de ontvangsten en uitgaven, bedoeld in artikel 37 van de Comptabiliteitsverordening, benevens de rekeningen der fondsen en van de taken van 's landsdienst, als bedoeld in de artikelen 41 en 42 dier landsverordening, alle posten bevatten welke volgens de voorschriften daarin moeten voorkomen;*
- b. *of de onder a bedoelde rekeningen zijn opgemaakt in overeenstemming met de vastgestelde begrotingslandsverordeningen;*
- c. *of bij het invorderen van ontvangsten en het doen van betalingen de wettelijke regelingen en de besluiten en beschikkingen van het bevoegde gezag zijn in acht genomen.*

Voorts bepaalt het tweede lid van artikel 24:

*De Rekenkamer zal verder zoveel mogelijk er op toezien dat de vorderingen en verplichtingen van het Land met de vereiste voortvarendheid worden geliquideerd en dat alle gelden en goederen van het Land doelmatig worden beheerd.*

Het uitgangspunt, dat de Rekenkamer bij haar onderzoeken gebruik kan maken van de resultaten van de werkzaamheden van de Centrale Accountantsdienst (CAD) of enig andere controlerende accountant, wordt verwoord in het derde lid van artikel 24 van vorengenoemde landsverordening. Middels eigen waarneming overtuigt de Rekenkamer zich ervan dat de CAD of de controlerende accountant voldoende aandacht heeft besteed aan de eisen, gesteld in het eerste en tweede lid van artikel 24. De personele bezetting van de Rekenkamer was steeds op dit uitgangspunt gebaseerd.

De CAD voerde ingevolge zijn permanente opdracht een onderzoek naar de rekening 1987 uit en legde de resultaten hiervan vast in zijn rapport CAD-961 dd. 29 september 1992. Door dit rapport, waarin de CAD aangaf geen accountantscontrole te hebben toegepast, zag de Rekenkamer zich voor het probleem geplaatst dat zij zich, gezien haar toenmalige personeelsbezetting, niet van haar wettelijke taak kon kwijten. Hierop zal in paragraaf 1.3 nader worden teruggekomen.

Bij haar onderzoek, uitgevoerd in 1995, stuitte de Rekenkamer op grote problemen om de hiervoor benodigde informatie te vergaren. Veel stukken waren niet meer compleet of in het geheel niet meer aanwezig. Verder waren veel mensen, die de rekening 1987 hadden opgesteld, niet meer in Aruba aanwezig of niet meer werkzaam bij het Land. Doordat er veel documentatie ontbrak was het voor de Rekenkamer in veel gevallen niet mogelijk haar onderzoek uit te voeren.

De rekening 1987 bevat een extra onderdeel getiteld "Opschoningsrekening". In dit overzicht werd de sanering van oude posten uit voorgaande dienstjaren weergegeven.

De rekening 1986 was nog niet aan de Staten aangeboden aangezien de Regering voornemens was om de tekortkomingen van deze rekening te corrigeren in de rekening 1987. Bij haar beoordeling van de rekening 1987 ging de Rekenkamer tevens na of genoemde tekortkomingen in de rekening 1987 waren gecorrigeerd. Op de bevindingen hieromtrent wordt in hoofdstuk 10 teruggekomen.

## 1.2 Door CAD gesignaleerde tekortkomingen

Zoals reeds uiteengezet maakte de Rekenkamer bij haar onderzoek naar de rekening 1987 gebruik van de bevindingen van de CAD, die in zijn rapport (CAD-961 dd. 29 september 1992) hieromtrent concludeerde dat er geen sprake kon zijn van op doelmatige wijze in te stellen accountantscontrole. De CAD verwoordde dit als volgt in zijn rapport:

*"Bij onze werkzaamheden ten aanzien van de rekening 1987 is door ons geen accountantscontrole toegepast. Redenen hiervoor zijn:*

- de door ons geconstateerde tekortkomingen in de administratieve organisatie en interne controle;*
- de door ons geconstateerde tekortkomingen in de rekening;*
- door ons is in 1987 de werking van de administratieve organisatie inclusief interne controle in onvoldoende mate bestudeerd om hierop te kunnen steunen;*
- een volkomen controle zou zeer veel tijd vergen terwijl waarschijnlijk het inzicht in de rekening 1987 zoals wij dit nu hebben niet fundamenteel zou wijzigen".*

## 1.3 Voorgeschiedenis onderzoek rekening 1987

Zoals reeds in paragraaf 1.1 is gesignaleerd, bracht het door de CAD uitgebrachte rapport inzake het onderzoek naar de rekening 1987 de Rekenkamer danig in problemen. Op de rekening was geen accountantscontrole toegepast door de CAD. Daarom zag de Rekenkamer geen kans om met de toenmalige personeelsbezetting aan de aan haar bij landsverordening opgelegde taak te voldoen. Gezien de door de CAD geconstateerde tekortkomingen (onder andere grote verschillen tussen de rekening en het Financieel Grootboek en tussen het Financieel Grootboek en sub-administraties, grote onverklaarde verschillen in de financiële verhoudingen tussen het Land en de landsbedrijven, materiële verschillen tussen beginsaldi 1987 en eindsaldi 1986 van de Kapitaaldienst, "opschonen" van vorderingen c.q. voorschotten), zou de Rekenkamer zich genoodzaakt zien op zuiver formele gronden deze rekening af te keuren. Daarom verzocht de Rekenkamer de Staten een standpunt in deze in te nemen. Na vele

discussies stemden de Staten uiteindelijk in februari 1996 in met het voorstel van de Rekenkamer om -onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat hoofddoelstelling en afgeleide doelstellingen van het verbeteringsproces financieel beheer Aruba (FINAR) schriftelijk zouden worden vastgelegd, onder vermelding van een tijdpad voor de realisatie hiervan- de achterstallige (jaar)rekeningen 1987 tot en met 1995 versneld af te wikkelen en daarbij toe te staan dat de Rekenkamer deze (jaar)rekeningen globaal zou beoordelen in plaats van deze te controleren. Deze instemming van de Staten is echter nog niet wettelijk vastgelegd. Met het verzoek om dit besluit wettelijk vast te leggen benaderde de Rekenkamer zowel de Regering als de Staten. De Regering was niet genegen aan de formalisering van dit besluit van de Staten medewerking te verlenen en verwees de Rekenkamer naar de Staten. Naar aanleiding hiervan benaderde de Rekenkamer op 20 september 1996 de Statenvoorzitter met het verzoek op korte termijn het standpunt van de Staten in deze kenbaar te maken. Van de Staten mocht de Rekenkamer echter hieromtrent geen reactie ontvangen. Hierdoor bleef de formalisering van dit besluit uit.

Evenmin voldeed de Regering aan de door de Staten gestelde voorwaarde om een plan op te stellen waaruit mogen blijken de hoofddoelstelling en afgeleide doelstellingen onder vermelding van het tijdpad waarbinnen deze doelstellingen zullen worden gerealiseerd. Echter, de Rekenkamer acht het niet verantwoord nog langer te moeten wachten met het uitbrengen van de rapporten van de onderzoeken naar de achterstallige jaarrekeningen.

De Rekenkamer beveelt onverminderd aan alsnog tot formalisering van het besluit van de Staten over te gaan.

#### 1.4 Reikwijdte rapport Algemene Rekenkamer Aruba

In zijn rapport aangaande de rekening 1987 van het Land gaf de CAD aan dat, in verband met een gebrekkig functionerende administratieve organisatie bij de overheidsdiensten (in het bijzonder bij de Directie Financiën) er geen sprake kon zijn van op doelmatige wijze

in te stellen accountantscontrole. De Rekenkamer kon -na door haar ingesteld onderzoek- deze conclusie van de CAD onderschrijven.

Bij haar onderzoek naar de rekening 1987 maakte de Rekenkamer gebruik van de hieromtrent door de CAD opgestelde rapportage. Daarnaast verrichtte de Rekenkamer, op beperkte schaal, aanvullend onderzoek.

De Rekenkamer had, naast het rechtmatigheidsonderzoek van de rekening 1987, weinig mogelijkheden om het beheer van gelden en goederen van het Land op doelmatigheid te beoordelen. Enerzijds ontbrak er de tijd om een doelmatigheidsonderzoek in te stellen; anderzijds vertoonde de basis voor een dergelijk onderzoek, namelijk een aanvaardbaar functionerende administratie, (te) belangrijke leemtes.

Gelet op het voorgaande moge het duidelijk zijn dat dit rapport dan ook alleen mag worden gezien als een rapport van bevindingen. Het aantal in dit rapport beschreven tekortkomingen is niet limitatief; het beperkt zich slechts tot een aantal belangrijke constatering.

## 2 Wettelijk kader

De rekening van het Land dient te worden opgesteld overeenkomstig de voorgeschreven vorm- en presentatievoorschriften. Deze en andere voorschriften, waaraan het beheer en de verantwoording van 's Lands gelden moeten voldoen, zijn vastgelegd in:

- Comptabiliteitsverordening (PB 1953 no. 1), zoals gewijzigd;
- Landsverordening van de 2de februari 1963 ter afwijking van het bepaalde in artikel 26 lid 2 van de Comptabiliteitsverordening (PB 1963 no. 27);
- Landsbesluit, houdende algemene maatregelen van de 16de april 1957 ter uitvoering van de Comptabiliteitsverordening (PB 1953 no. 1; PB 1957 no. 58).

Deze verordeningen respectievelijk dit landsbesluit, houdende algemene maatregelen, zijn per 1 januari 1986 van kracht geworden ingevolge het ontwerp Algemene Overgangsregeling wetgeving en bestuur (AB 1985 no. 30, XVIII-11 nrs. 681, 683 en 682). In bovengenoemde Comptabiliteitsverordening was de wijze van beheer en verantwoording van 's-Lands geldmiddelen geregeld. Voorschriften aangaande de rekening komen aan de orde in Hoofdstuk VI, afdeling I en zijn als volgt:

- Het eerste lid van artikel 37 van de Comptabiliteitsverordening; hierin wordt bepaald dat over elk dienstjaar een rekening van ontvangsten en uitgaven wordt opgemaakt en door de Ministerraad vóór de eerste februari van het jaar, volgende op de afsluiting van de dienst, ter goedkeuring aan de Rekenkamer wordt toegezonden.

Voor het dienstjaar 1987 hield dit in dat de rekening vóór 1 februari 1989 aan de Rekenkamer diende te worden toegezonden. De Rekenkamer ontving de rekening 1987 echter pas op 7 oktober 1993. De in het voorschrift opgenomen termijn van toezending was derhalve hiermede ruimschoots overschreden.

- Het tweede lid van artikel 37 van de Comptabiliteitsverordening; hierin wordt onder andere gesteld dat in de rekening, zowel wat de uitgaven als wat de ontvangsten betreft, de verschillen tussen de begroting en de rekening moeten worden aangegeven. In de rekening 1987 waren deze verschillen niet vermeld.
- Het derde lid van artikel 37 van de Comptabiliteitsverordening; hierin wordt gesteld dat zoveel mogelijk de oorzaken van de verschillen tussen de ramingen en de uitkomsten moeten worden vermeld.

Bij de rekening waren geen nadere verklaringen van de afwijkingen tussen de ramingen en de uitkomsten gevoegd.

- Artikel 38 van de Comptabiliteitsverordening; hierin wordt gesteld dat de rekening vóór 1 april van het jaar, volgende op de afsluiting van de dienst, aan de Staten dient te worden aangeboden. Voor de rekening 1987 hield dit in aanbieding vóór 1 april 1989; ook aan dit voorschrift was niet voldaan.

Kortom, de Rekenkamer concludeerde dat, voor wat betreft de rekening 1987, aan geen enkele van vorenstaande voorschriften was voldaan.

Naast deze bepalingen uit de Comptabiliteitsverordening zijn nadere voorschriften met betrekking tot het opstellen van de rekening vastgelegd in hoofdstuk VII, artikelen 54 tot en met 57 van voornoemd landsbesluit, houdende algemene maatregelen. Deze voorschriften hebben ondermeer betrekking op de specificaties die bij de rekening dienen te worden gevoegd:

- In artikel 56, letter b, wordt voorgeschreven dat een gedetailleerde specificatie van de vorderingen en schulden van titel C (Kas- en Reservedienst) per 31 december, welke naar het volgende dienstjaar worden overgebracht dient te worden overgelegd.
- In artikel 57, letters a tot en met h, wordt bepaald dat diverse opstellingen over de kassaldi, de ontvangsten en uitgaven bij de rekening dienen te worden gevoegd.

Bij de rekening 1987 waren deze voorgeschreven specificaties niet gevoegd. De rekening 1987 voldeed derhalve evenmin aan de hier geldende voorschriften.



Door het ontbreken van de op de rekening 1987 aansluitende specificaties en van nadere toelichting hierop was het nagenoeg onmogelijk inzicht te verkrijgen in deze rekening.

Bovendien miste de Rekenkamer node een overzicht van de totale uitgaven (per afdeling en van alle afdelingen tezamen) naar kostensoorten (artikelnummer). Ditzelfde bezwaar had de Rekenkamer ook ten aanzien van de middelen; ook daar ontbrak een overzicht van de totale ontvangsten, gespecificeerd naar begrotingsartikelnummer. De presentatie van de cijfers was dus sterk voor verbetering vatbaar.

Aangezien de oude Comptabiliteitsverordening met ingang van 1 januari 1990 werd vervangen door de Comptabiliteitsverordening 1989 lijkt het de Rekenkamer zinvol eerst bij de jaarrekening 1990 met eventuele aanbevelingen omtrent de presentatie van cijfers te komen.

### 3 Begroting

#### 3.1 Vaststelling begroting 1987

De goedkeuring van de begroting 1987 geschiedde bij Landsverordening van 3 november 1987, tot vaststelling van de begroting van Aruba voor het dienstjaar 1987 (AB 1987 no. 117).

De Rekenkamer constateerde dat de in de rekening 1987 opgenomen begrotingscijfers in een groot aantal gevallen niet overeenkwamen met de bij landsverordening vastgestelde begroting. Per saldo waren in de rekening 1987 de begrote uitgaven in de Gewone Dienst voor een bedrag van Afl. 94.600 te laag opgenomen, terwijl de uitgaven (investerings- en financiële transacties) in de Kapitaaldienst per saldo eveneens te laag waren opgenomen voor een bedrag van Afl. 291.400. Voor een specificatie van deze verschillen wordt verwezen naar bijlage 1.

Aangezien de Rekenkamer geen wijzigingen op de landsverordening aantrof die de afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting rechtvaardigden concludeerde zij dat bij de verwerking van de begrotingscijfers in de rekening 1987 niet voldoende zorgvuldigheid was betracht.

De Rekenkamer stelde tevens vast dat krachtens het bepaalde in artikel 3 van de Landsverordening van 3 november 1987, tot vaststelling van de begroting van Aruba voor het dienstjaar 1987 (AB 1987 no. 117) juncto artikel 8 van de Comptabiliteitsverordening (PB 1953 no. 1), zoals gewijzigd, niet of niet geheel verbruikte geraamde sommen ten laste van het dienstjaar 1986 zijn toegevoegd aan de begroting van het dienstjaar 1987. Echter, hierbij werden diverse fouten gemaakt.

De Rekenkamer constateerde dat de begroting 1987 overeenkomstig vorengenoemde landsverordening, in verband met niet gebruikt krediet in 1986, met ruim Afl. 2,0 miljoen werd verhoogd, terwijl bij het opstellen van de ontwerp-begroting 1987 reeds rekening was gehouden met de toevoeging van Afl. 2,0 miljoen in verband met de verschuiving van de oorspronkelijk in 1986 geplande activiteiten.

### 3.2 Over-/onderschrijding begroting 1987

In de rekening waren, behoudens de eerder vermelde afwijkingen, de begrotingsbedragen van de goedgekeurde begroting 1987 opgenomen. Bij de vergelijking van de begrotings- en de rekeningcijfers -in totalen- ontstond er voor het dienstjaar 1987 het volgende beeld:

Overzicht I: Begroting versus rekening 1987 (Afl.)

Gewone Dienst	Middelen	Uitgaven	Saldi
Volgens begroting AB 1987 no. 117	258.114.750	281.696.631	23.581.881
Volgens rekening	259.493.577	302.002.449	42.508.872
Meer ontvangen dan begroot	1.378.827		
Meer uitgegeven dan begroot		20.305.818	
Meer tekort op Gewone Dienst			18.926.991
In % van de begroting	0,5 %	7 %	80 %
Kapitaaldienst (Mutaties)	Middelen	Uitgaven	Saldi
Volgens begroting AB 1987 no. 117	80.268.675	96.510.592	16.241.917
Volgens rekening	219.103.858	246.982.873	27.879.015
Meer ontvangen dan begroot	138.835.183		
Meer uitgegeven dan begroot		150.472.281	
Meer tekort op Kapitaaldienst			11.637.098
In % van de begroting	173 %	156 %	72 %

(Bron: Rekening 1987, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. september 1992)

Het nadelig saldo op de Gewone Dienst was derhalve Afl. 18,9 miljoen (d.i. 80%) groter dan aangegeven in de begroting 1987. Op de Kapitaaldienst was het nadelig saldo van de mutaties Afl. 11,6 miljoen (d.i. 72%) groter dan aangegeven in de begroting. Voor een gedetailleerd overzicht van de over- en onderschrijdingen (het niet doen van uitgaven waarvoor de Staten een machtiging hebben verleend), wordt verwezen naar bijlagen 2 en 3.

De verschillen tussen begroting en werkelijkheid voor het dienstjaar 1987 waren niet geanalyseerd en ook niet nader verklaard door de Directie Financiën.

## 4      Structuur administratie 1987

In 1987 bestond de administratie uit een Grootboek van Uitgaven, een Grootboek van Ontvangsten en een Financieel Grootboek. Feitelijk beschouwd zijn de Grootboeken van Uitgaven en van Ontvangsten sub-administraties en daarmee (zeer gedetailleerde) specificaties van corresponderende grootboekrekeningen in het Financieel Grootboek. De sub-administraties dienden aan te sluiten met de grootboekrekeningen van het Financieel Grootboek. Naast de Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven bestond de administratie nog uit een sub-administratie salarissen. De Rekenkamer stelde vast dat de Directie Financiën de aansluitingen tussen de sub-administraties en het Financieel Grootboek in 1987 niet vaststelde en dat deze aansluitingen ook niet bestonden.

Zowel het Grootboek van Uitgaven als het Grootboek van Ontvangsten vertoonde een lager totaal dan het Financieel Grootboek en wel voor een bedrag van ruim Afl. 0,5 miljoen bij de ontvangsten en voor een bedrag van ruim Afl. 0,4 miljoen bij de uitgaven. Voorts was het Financieel Grootboek weliswaar in evenwicht, doch een groot aantal grootboekrekeningen kon niet worden onderbouwd of verklaard en bovendien was er -een niet nader gespecificeerde- sluitpost van per saldo Afl. 118 miljoen nodig om het evenwicht in het grootboek te bewerkstelligen.

Op de aansluitingen tussen de sub-administratie salarissen en het Grootboek van Uitgaven komt de Rekenkamer onder paragraaf 6.2.3 van dit rapport terug.

De Rekenkamer miste node een op de rekening aansluitende sub-administratie van onder andere de leningen u/g, leningen o/g, studieleningen, diverse voorschotten, voor derden ontvangen/betaalde bedragen.

De Rekenkamer stelde vast dat noch door de Directie Financiën noch door de CAD was nagegaan of alle mutaties (zowel ontvangsten en betalingen) volledig waren verantwoord.

## 5 Inrichting rekening 1987

### 5.1 Aansluitingen

De Rekenkamer stelde vast dat relatief eenvoudige zaken als beginsaldi van de Kapitaaldienst en van de Kas- en Reservedienst uit de rekening 1987 niet overeenkwamen met de dienovereenkomstige eindsaldi uit de rekening 1986.

Overzicht 2: Verschillen begin- en eindsaldi (Afl.)

Omschrijving	Eindsaldo 1986	Beginsaldo 1987
Directie Financiën	321.062	341.001
Ontvanger der invoerrechten	652	niet aanwezig
Afdeling visserij	275.783	255.780
Energiezaken overig	565.801	66.801
Toerisme (deelnemingen)	20.805.607	15.687.885
Volkshuisvesting (hyp. leningen)	0	57.661
Curatieve Gezondheidszorg (SZA)	0	27.971.713

(Bron: Rekening 1987, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. september 1992)

Het verschil bij de Directie Financiën betrof de correctie van een onjuiste boeking in de Kapitaaldienst in 1986, waardoor het eindsaldo 1986 bij deze directie voor een bedrag van Afl. 39.878 te laag was. Dit verschil was in 1987 slechts voor de helft gecorrigeerd.

In de errata bij de rekening 1986 was opgemerkt dat het saldo van de afdeling Energiezaken Afl. 66.801 had moeten zijn. Het verschil (Afl. 499.000) had moeten worden overgeboekt naar hoofdstuk "Bureau Exploitatie Bodemrijkdommen". In dit geval zou het begin- en eindsaldo aansluiten. In de rekening 1987 kwam laatstgenoemd hoofdstuk echter niet voor. Per saldo bleef het verschil dus Afl. 499.000. De Rekenkamer kon de verklaring van de overige verschillen niet achterhalen.

De Rekenkamer constateerde voor het dienstjaar 1987 dat:

- diverse saldi uit de rekening 1987 niet in het Financieel Grootboek ultimo 1987 voorkwamen.
- diverse saldi uit het Financieel Grootboek ultimo 1987 verspreid in de rekening 1987 teruggevonden konden worden.
- verschillen tussen Financieel Grootboek 1987 en de rekening 1987 met een totaal bedrag groot Afl. 23,0 miljoen niet konden worden verklaard.

Bij nadere analyse bleek dat het Financieel Grootboek veel boekingen bevatte, waarvan de tegenboeking ontbrak. Ook na het afsluiten van het Financieel Grootboek en bij het opstellen van de rekening waren nog veel correcties op dit grootboek gemaakt. Door het ontbreken van nadere gegevens omtrent de uitgevoerde correcties was een inhoudelijke beoordeling van deze correcties door de Rekenkamer niet mogelijk.

## 5.2 Interne consistentie

De rekening moet intern consistent zijn; d.w.z. dat alle daarin voorkomende interne verbanden sluiten en alle tellingen kloppen.

### *Verzamelstaat Kapitaaldienst*

De in de rekening opgenomen verzamelstaat Kapitaaldienst kwam niet overeen met de gegevens zoals deze in de rekening voorkwamen. Zou de verzamelstaat conform de gegevens in de rekening zijn opgesteld dan zou het nadelig saldo van de Kapitaaldienst met Afl. 21,2 miljoen toenemen en wel als volgt te berekenen:

Nadelig saldo volgens verzamelstaat rekening	Afl. 110.530.964
Nadelig saldo volgens verbeterde verzamelstaat	<u>Afl. 131.717.657</u>
Toename nadelig saldo	<u>Afl. 21.186.693</u>

Het nadelig saldo bestond uit het nadelige saldo uit voorgaande jaren (Afl. 103,8 miljoen) en een toename van het tekort over 1987 (Afl. 27,9 miljoen).

*Interne boekingen van overheidsdiensten*

De Rekenkamer stelde vast dat interne boekingen in verband met het verrichten van onderlinge overheidsdiensten onzorgvuldig waren uitgevoerd. Zo constateerde de Rekenkamer dat:

- de automatiseringsafdeling, Servicio Central di Computacion (SCC), in 1987 een "interne omzet" kende van circa Afl. 1,7 miljoen. Echter door de diverse overheidsafdelingen was in totaal als kosten SCC Afl. 1,6 miljoen geboekt. Het verschil, ruim Afl. 128.000, kon niet worden verklaard.
- de overboeking van gebouwen en andere kapitaalgoederen van diverse overheidsdiensten/-afdelingen naar Domeinbeheer bedroeg Afl. 58,5 miljoen; echter, de opboeking bij Domeinbeheer was slechts Afl. 25,6 miljoen groot. Een verklaring voor het verschil ad Afl. 32,9 miljoen kon de Rekenkamer niet achterhalen. Evenzo werden alle gebouwen in gebruik bij onderwijs-instellingen overgeboekt naar de Directie Onderwijs. De afboeking bij de diverse onderwijsinstellingen bedroeg Afl. 22,7 miljoen, terwijl de opboeking bij de Directie Onderwijs Afl. 22,9 miljoen groot was. Voor dit verschil van circa Afl. 0,2 miljoen kon de Rekenkamer evenmin een verklaring vinden.

## 6 Gewone Dienst

### 6.1 Inkomsten

In zijn rapport over de rekening 1987 meldde de CAD dat deze had getracht om de volledigheid van de grote inkomstenposten -groter dan Afl. 1,0 miljoen- vast te stellen. Dit was niet mogelijk vanwege de gebrekkige administratie en documentatie, alsmede vanwege het feit dat zij geen onderzoek naar de opzet en werking van de administratieve organisatie en interne controle had ingesteld in 1987. Hierdoor kon bij het onderzoek naar de rekening 1987 niet op de administratieve organisatie en interne controle worden gesteund. Overigens bleek uit een in 1988 door de CAD uitgevoerd onderzoek bij de Ontvanger der Belastingen dat de administratieve organisatie en de interne controle onvoldoende waren.

### 6.2. Uitgaven

#### 6.2.1 Algemeen

Teneinde de uitgaven achteraf op rechtmatigheid te kunnen beoordelen is het noodzakelijk dat alle relevante documentatie, zoals (goedgekeurde) bestelbon, eventuele offertes, contracten, facturen op inzichtelijke wijze worden opgeborgen. Een mogelijkheid hiertoe is om een onderscheid te maken tussen uitgaven die al dan niet voortvloeien uit een contract. Alle stukken betreffende de contracten kunnen volgens de Rekenkamer het beste op contractnummer, ontleend aan het contractenregister, worden opgeborgen, terwijl alle stukken betreffende alle andere uitgaven niet zijnde die op basis van contracten samen met het mandaat kunnen worden gearchiveerd. Van een groot aantal van de onderzochte uitgaven was de aanwezige documentatie niet compleet of voldeed deze niet aan de daaraan te stellen eisen.



De Rekenkamer beveelt aan om de mandaten van voorgedrukte informatie te voorzien, waarop de routing van het document en de daarop te verrichten (factuurcontrole-)handelingen worden aangegeven. Elke hierbij betrokken functionaris parafeert dit document na het verrichten van de aan hem opgedragen werkzaamheden. Achteraf kan dan worden vastgesteld of alle noodzakelijke administratieve handelingen zijn verricht.

### 6.2.2 Correctieboekingen

Bij het opstellen van de rekening 1987 waren zeer veel correcties gemaakt. Een groot deel van de correcties betrof overboeking van bedragen van latere dienstjaren naar dienstjaar 1987. Deze correcties hadden inderdaad veelal betrekking op dienstjaar 1987. Echter volgens de Comptabiliteitsverordening mochten ná 30 september van het jaar volgend op het dienstjaar geen boekingen meer in het betreffende dienstjaar worden gedaan. Dus deze uitgaven waren in strijd met de toen geldende Comptabiliteitsverordening ten laste van het dienstjaar 1987 gebracht.

### 6.2.3 Lonen/salarissen

Een groot deel van de uitgaven in de rekening betrof de lonen/salarissen en aanverwante personeelsuitgaven; in totaal ca. Afl. 114,0 miljoen. De CAD onderzocht separaat de uitgaven voor lonen/salarissen alsmede uitkeringen bij wijze van pensioen (ten laste van de begroting) over 1987. In het rapport naar aanleiding van dit onderzoek (CAD-rapport A-881, dd. 21 augustus 1989) meldde de CAD dat veel personele gegevens in de vorm van personeelskaarten en dossiers ontbraken, c.q. onvolledig waren. De interne controle bij de Directie Personeel en Organisatie, Directie Financiën en SCC vertoonde leemtes. De CAD noemde in dit verband tevens het ontbreken van standenregisters. Ten tijde van het onderzoek naar de rekening 1987 constateerde de Rekenkamer dat vele van de hiervorengenoemde gebreken nog altijd bestonden.

Door de CAD waren geen opmerkingen gemaakt omtrent de aansluiting van de salarisadministratie op de financiële administratie en ver-

volgens op de rekening. De Rekenkamer heeft deze belangrijke verbanden zelfstandig opgezet en constateerde dat het Grootboek van Uitgaven niet aansloot met de gegevens van de salarisadministratie. Een bedrag van Afl. 1,1 miljoen kon niet worden verklaard. De Rekenkamer trof ook geen stukken aan waaruit zou kunnen blijken dat intern bij de Directie Financiën deze aansluitingen wel waren gemaakt.

#### **6.2.4 Voorschotbetalingen**

Een aantal van de onderzochte uitgaven had betrekking op voorschotbetalingen, die niet als zodanig, dus separaat, waren geadmineistreerd. Hierdoor was het risico aanwezig dat deze voorschotten niet tijdig of in het geheel niet werden afgerekend. De Rekenkamer adviseert dan ook om de voorschotten zodanig te administreren dat in alle gevallen nagegaan kan worden aan wie ten behoeve van wat voorschotten zijn verstrekt en of deze voorschotten worden afgerekend.

#### **6.2.5 Solidariteitsfonds**

De Rekenkamer constateerde dat in de rekening slechts de door het Land gedane betalingen (Afl. 3.389.385) inzake het Solidariteitsfonds waren verantwoord. Omtrent het bedrag dat door KABNA ten behoeve van het Land was betaald aan het Solidariteitsfonds over 1987 (Afl. 1.610.800) was door de Rekenkamer niet te achterhalen of deze aanvulling een schenking of een lening betrof.

## 7 Kapitaaldienst

### 7.1 Materiële vaste activa

De Rekenkamer constateerde bij de beoordeling van de balanspost "Materiële vaste activa" in de rekening 1987 de volgende verschillen tussen eindsaldo 1986 en beginsaldo 1987:

Overzicht 3: Verschil in aanschafwaarde vaste activa (Afl.)

#### Gegevens rekening 1986

Aanschafwaarde per 31-12-1986	225.903.538
Afschrijvingen t/m 1986	66.061.652
Boekwaarde per 31-12-1986	159.841.886

#### Gegevens staat van investeringen en afschrijvingen 1987

Aanschafwaarde per 1-1-1987	177.105.393
Afschrijvingen t/m 1986	47.248.121
Boekwaarde per 1-1-1987	129.857.272

#### Gegevens rekening 1987

Boekwaarde per 1-1-1987	159.591.937
Correctie	-/- 29.734.662
Boekwaarde per 1-1-1987	129.857.275

(Bron: Rekening 1987, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. september 1992)

Zoals uit dit overzicht blijkt sloot de boekwaarde uit de rekening 1986 nagenoeg aan met de boekwaarde vóór correctie uit de rekening 1987. De boekwaarde ná correctie sloot aan met de boekwaarde volgens de staat van investeringen en afschrijvingen. Een verklaring of een motief voor de uitgevoerde correctie, wat per saldo een afboeking van de vaste activa van Afl. 29.734.662 inhield, was niet gegeven.

Overzicht 4: Vaste activa (Afl.)

Aanschafwaarde per 1-1-1987	177.105.393	
Bij: investeringen	72.906.175	
Af: desinvesteringen	160.610	
Aanschafwaarde per 31-12-1988		249.850.958
Afschrijvingen t/m 1986	47.248.121	
Afschrijvingen 1987 (gewone dienst)	8.351.245	
Afschrijvingen 1987 (opschoningsrekening)	9.476.821	
Afschrijving t/m 1987		65.076.187
Boekwaarde per 31-12-1987		184.774.771

(Bron: Rekening 1987, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. september 1992)

Een deel van de onder investeringen 1987 opgenomen vaste activa was afkomstig uit de boedelscheiding tussen Aruba en de Nederlandse Antillen. De Directie Financiën hanteerde voor deze activa een lijst die een specificatie bevatte van de activa met de daarbijbehorende waarde van zowel het onroerend goed als van het terrein waarop het onroerend goed zich bevond. De waarde betrof de taxatiewaarde per 31 december 1985. Voor zover de Rekenkamer bekend, had er geen inventarisatie van de activa plaatsgevonden. Of de activa daadwerkelijk aanwezig, respectievelijk volledig, waren, was derhalve niet bekend. De Rekenkamer adviseert om op korte termijn een inventarisatie van de aanwezige activa uit te voeren teneinde het bestaan van de activa en de staat waarin deze zich bevinden te kunnen vaststellen.

Ten aanzien van "Politiewacht Oranjestad 1954", opgenomen onder de paragraaf Domeinbeheer (FCL 06.03) met een boekwaarde ultimo 1987 van circa Afl. 400.000, meldde de CAD in zijn rapport dat dit politiebureau op de plaats stond waar het Sonesta-hotel nu is gehuisvest en dat dit actief -overigens zonder nadere motivering- niet langer diende te worden opgenomen. Aangezien blijkens Ministeriële Beschikking van 28 mei 1991 (DB/2180) de Minister van Publieke Werken bij brief dd. 27 mei 1987 no. CBJAZ/7291 meedeelde dat de Raad van Ministers in beginsel ermee accoord ging dat betrokkene het ge-

bouwencomplex, bekend als politiewacht-Oranjestad, sloopte onder de voorwaarde dat betrokkene een financiële bijdrage ad Afl. 485.000 leverde in de kosten van vervanging van bedoelde politiewacht was de Rekenkamer het eens met de door de CAD getrokken conclusie. De aanvaardbaarheid van de financiële bijdrage in de kosten van vervanging werd door de Rekenkamer niet beoordeeld. Volgens vorenge-noemde Ministeriële Beschikking zou de vergoeding ad Afl. 485.000, zijnde de financiële bijdrage in de kosten van vervanging van het gebouwencomplex bekend als politiewacht Oranjestad, verrekend zijn met de overheidsbijdrage voor de door betrokkene verrichte infrastructurele werken in verband met de bouw van het Sonesta-hotel. De Direktie Financiën zou de politiewacht-Oranjestad in de rekening 1988 corrigeren, hetgeen ook is geschied.

De gehanteerde afschrijvingspercentages weken in een aantal gevallen af van de voor de betreffende activa voorgeschreven percentages. Het betrof hier met name de activa, afkomstig uit de boedelscheiding. In plaats van de voorgeschreven 2% per jaar waren er afschrijvingspercentages gehanteerd van 2,25%, 2,5%, 3,5% en 5%. Deze percentages zijn bepaald met inachtneming van de reeds verstreken jaren, uitgaande van de veronderstelling dat een gebouw een gemiddelde levensduur van 50 jaar heeft. De Rekenkamer acht deze veronderstelling aanvaardbaar; echter, de landsverordening had wel moeten worden gewijzigd.

Bij Eilandsverordening van 19 december 1985 tot vaststelling van de ontwerp-landsverordening, houdende goedkeuring van onderlinge regeling als bedoeld in artikel 38, eerste lid, van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, regelende de scheiding en deling van bezittingen en schulden van de rechtspersoon de Nederlandse Antillen tussen de Nederlandse Antillen en Aruba (AB 1985 no. 50), is krachtens het derde lid, letter d, van artikel 2 bepaald dat bij de boedelscheiding de bezittingen en schulden van onder andere het Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen en de Sociale Verzekeringsbank buiten beschouwing dienden te worden gelaten. In de rekening 1987 waren de onroerende goederen van het Algemeen

Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen en de Sociale Verzekeringsbank uit de boedelscheiding, gelegen op Aruba, echter wel meegenomen (totaalbedrag activa Afl. 2,7 miljoen).

De Rekenkamer constateerde dat, voor wat betreft de uitgaven van de Kapitaaldienst, dezelfde opmerkingen konden worden geplaatst als die welke waren gemaakt bij de uitgaven van de Gewone Dienst. Zij volstaat dan ook met een verwijzing naar de door haar bij de Gewone Dienst gemaakte opmerkingen.

## 7.2 Financiële verhouding bedrijven/instellingen en Land

De Rekenkamer ging na in hoeverre de vorderingen en schulden ten aanzien van de bedrijven en instellingen in de rekening 1987 overeenstemden met de gegevens in de administraties van de bedrijven en instellingen. Daartoe waren de gegevens in de rekening 1987 vergeleken met die in de rekening 1987 van de bedrijven en instellingen. Door de Directie Financiën waren de onderlinge vorderingen en schulden niet afgestemd. Ten aanzien van de juistheid en volledigheid van de vorderingen op en schulden aan de bedrijven en instellingen per 31 december 1987 bestond dan ook geen zekerheid.

Onderstaand volgt een vergelijkend overzicht van de cijfers volgens de rekening 1987 van het Land en de rekeningen van een aantal bedrijven ten aanzien van de post "Kapitaalverstrekkingen".

Overzicht 5: Kapitaalverstrekkingen volgens het Land en de bedrijven

Bedrijf	Vgls Rekening	Vgls Bedrijf	Vershil
Luchthavendienst	30.895.176	28.477.728	2.417.448
DOW	23.122.114	4.947.802	18.174.312
WEB	58.354.274	79.136.716	-/- 20.782.442
APA	78.337.072	15.474.000	62.863.072
SETAR	68.866.925	72.102.318	-/- 3.235.393
Arubus	6.733.523	7.002.405	-/- 268.882
FCCA	49.775.703	40.744.000	9.031.703
Air Aruba	1.400.000	1.400.000	0

Een verklaring voor deze verschillen was niet gegeven. De Rekenkamer stelde vast dat de betreffende verschillen mede waren veroorzaakt door foutieve boekingen en gebrek aan afstemming (communicatie) tussen de Directie Financiën en de verschillende overheidsbedrijven. De bedrijven en het Land kenden voor hun financiële verrekningen een rekening-courant. Onderling vertoonden de registraties belangrijke verschillen. Deze verschillen konden bij gebrek aan tijd door de Rekenkamer niet nader worden onderzocht.

In de Kapitaaldienst van de rekening 1987 stond de deelneming in Cocarni gewaardeerd voor een bedrag van Afl. 0,8 miljoen. In de loop van 1987 was echter het volledige aandelenpakket van Cocarni verkocht!

In de rekening 1987 werd de door het Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal gedane aflossing ad Afl. 6,8 miljoen op het door het Land verstrekte kapitaal ten onrechte twee keer geregistreerd. In de rekening van 1988 werd deze fout gecorrigeerd.

De Rekenkamer beveelt aan om op korte termijn de onderlinge financiële verhoudingen tussen de bedrijven en instellingen en het Land af te stemmen en om zonodig actie te ondernemen om de verschillen te corrigeren. Deze afstemming dient periodiek doch in ieder geval één keer per jaar plaats te vinden. Alleen op deze wijze kan worden voorkomen dat zich na verloop van tijd weer nieuwe verschillen gaan voordoen.

### 7.3 Leningen uitgegeven gelden

Deze post betrof de door het Land aan bedrijven en instellingen uitgeleende gelden. De administratie van de uitgeleende gelden liet veel te wensen over. Een specificatie in de vorm van een subadministratie van aan derden verstrekte leningen ontbrak. Door het ontbreken van een adequate administratie was het voor de Rekenkamer niet mogelijk zich een oordeel te vormen over de volledigheid en juistheid van de uitstaande leningen.

De Rekenkamer beveelt aan om zo spoedig mogelijk te komen tot een met de Grootboeken van Uitgaven en van Ontvangsten aansluitende sub-administratie voor de aan derden verstrekte leningen. Alleen op deze wijze kunnen de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de te ontvangen aflossingen en rente worden gewaarborgd.

#### **7.4      Leningen opgenomen gelden**

Deze post betrof de door het Land van derden ontvangen leningen. De registratie van de opgenomen leningen liet eveneens te wensen over. Een met de Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven aansluitende sub-administratie bevattende een specificatie van de van derden ontvangen leningen ontbrak. Van de leningen aangegaan vóór de boedelscheiding ontbraken de leningsovereenkomsten.

In het openingssaldo van het dienstjaar 1987 zat een telfout van Afl. 10.000. Het saldo was Afl. 10.000 lager dan het totaal van de saldi van de individuele leningen. De saldi per 31 december 1987 van 12 leningen waren door de respectieve vermogensverschaffer(s) bevestigd. Van de overige 8 leningen was geen saldobevestiging aanwezig.

De Rekenkamer beveelt aan om te komen tot een met de Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven aansluitende sub-administratie voor de van derden ontvangen leningen.



## 7.5 Meerjarenplan

### 7.5.1 Ontwikkelingsprojecten

Het saldo ultimo 1987 bedroeg ruim Afl. 84,1 miljoen en kon als volgt worden gespecificeerd:

Overzicht 6: Ontwikkelingsprojecten saldo ultimo 1987 (Afl.)

Containerhaven	46.445.765
Landingsbaan	8.780.082
Aanpassing luchthaven	2.878.757
Service road luchthaven	11.706
Navigation aid project luchthaven	16.471
Openbaar vervoer (Arubus)	6.993.305
Correctie	20.216
PCCA	18.997.000
Totaal:	84.143.302

(Bron: Rekening 1987, Algemeen Dienst, Land Aruba, dd. september 1992)

De projecten waren ultimo 1987 reeds in gebruik bij de bedrijven en stonden als zodanig in de rekeningen van de bedrijven. De formele overdracht van de activa alsmede de daarmee samenhangende financiering was echter nog niet geregeld.

De Rekenkamer beveelt aan om de projecten die reeds bij de bedrijven in gebruik zijn zo spoedig mogelijk formeel over te dragen. Tevens zal dan de met de projecten samenhangende financiering dienen te worden geregeld.

### 7.5.2 Voorfinanciering ontwikkelingsprojecten

In 1987 was Afl. 158,6 miljoen aan ontwikkelingshulp van Nederland ontvangen. Een nadere specificatie van dit saldo was niet aanwezig. De Directie Financiën was niet in staat dit bedrag nader toe te wijzen. De volledigheid en juistheid van de post konden derhalve niet worden vastgesteld.

## 8 Kas- en Reservedienst

### 8.1 Algemeen

Hoewel de beginsaldi van de diverse posten van de rekening 1987 in totalen aansloten met de eindsaldi van de rekening 1986 was het niet mogelijk om een oordeel te geven over de eindsaldi van de rekening 1987, omdat specificaties ontbraken. In het algemeen kon worden opgemerkt dat, doordat specificaties van de te vorderen en verschuldigde bedragen ontbraken, controle op de juistheid en volledigheid van de posten niet mogelijk was.

### 8.2 Kasdienst

De saldi ultimo 1987 van de Kasdienst konden als volgt worden samengevat:

Overzicht 7: Overzicht Kasdienst (Afl.)

Verstrekte voorschotten	5.729.523 (Dt)
Opgenomen waarborgsommen	331.973 (Cr)
Voor derden betaalde bedragen	21.545.633 (Dt)
Voor derden ontvangen bedragen	3.936.203 (Cr)
Tbv het Land ingehouden bedragen.	1.532.465 (Cr)
Verrekeningen met het APNA	22.855.501 (Cr)
Verrekeningen met SVB	2.132.511 (Cr)
Verrekeningen ivm automatisering	21.882 (Dt)
Ziekteverzekering	89.697 (Cr)
Te verrekenen inz. boedelscheiding	131.292.900 (Cr)

(Bron: Rekening 1987, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. september 1992)

Op de post "Voor derden betaalde bedragen" was wegens afschrijving een bedrag van in totaal Afl. 38.765.709 zonder nadere onderbouwing in mindering gebracht op de uitgaven. De Rekenkamer kon wegens het ontbreken van de onderliggende stukken deze afschrijving niet beoordelen.

De post "Verrekeningen met het Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen (APNA)" betrof de aan het pensioenfonds verschuldigde premies inzake pensioenen ambtenaren en werklieden tot en met ultimo 1987. Volgens het APNA was het Land ultimo 1987 Afl. 33,1 miljoen aan premies verschuldigd. Het verschil ad Afl. 10,2 miljoen kon niet worden verklaard. De Directie Financiën stemde sinds 1966 de schuld niet meer af met het APNA. De Rekenkamer kon de juistheid en volledigheid van deze schulden niet vaststellen.

De post "Te verrekenen boedelscheiding" betrof een gedeelte van de vorderingen op en schulden aan de Nederlandse Antillen, die het Land had met betrekking tot de boedelscheiding per 1 januari 1986. Het beginsaldo van deze post sloot aan met het eindsaldo van 1986. De toename (Afl. 19,8 miljoen) en de afname (circa Afl. 110.000) van deze post waren niet nader onderbouwd. De Rekenkamer kon de juistheid en volledigheid van deze schuld niet vaststellen.

### 8.3 Reservedienst

De saldi ultimo 1987 van de Reservedienst konden als volgt worden samengevat:

Overzicht 8: Overzicht Reservedienst (Afl.)

Saldi vroegere dienstjaren	107.038.379 (Cr)
Nog verschuldigde bedragen	9.889.157 (Cr)
Onderhoudsfonds gebouwen	2.098.285 (Cr)
Gereserveerde middelen bedrijven	15.078.492 (Cr)
Fonds landspensioenen	43.507 (Dt)
Koersverschillen kapitaalleningen	98.880.085 (Dt)

(Bron: Rekening 1987, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. september 1992)

Door het ontbreken van specificaties en onderliggende documentatie kon de Rekenkamer de juistheid en volledigheid van de posten "Saldi uit vroegere dienstjaren" en "Nog verschuldigde bedragen" niet vaststellen.

## 9 Opschoningsrekening

In de rekening 1987 van het Land was een "Opschoningsrekening" opgenomen. Deze had enerzijds betrekking op het afboeken van oude, niet meer invorderbare voorschotten en anderzijds op het overboeken van in het verleden gedane uitgaven uit de Kas- en Reservedienst naar de grootboekrekening waarop deze uitgaven eigenlijk dienden te worden geregistreerd.

Overzicht 9: Specificatie opschoningsrekening

Omschrijving	Uitgaven	Inkomsten
Vroegere dienstjaren	11.743.474,26	9.825.855,55
Inhaalaftschrijvingen vroegere dienstjaren	9.476.821,00	
Koersecorrectie MJP leningen		1.864.353,04
Luchthavendienst:		
Meerjarenplan projecten	11.681.700,00	
Arubus:		
Verliessaldo	4.200.513,25	
Inhaal afschrijvingen		3.123.106,00
APA:		
Verliessaldo	16.665.202,59	
Afschrijving containerhaven		2.310.865,17
Rente 1986		4.811.552,58
Araven:		
Voorschot	9.078.412,32	
Restant schuld BAD-Araven	741.364,95	
Interest	7.091.064,00	
Voor derden betaald	15.701.951,54	
Voorschotten:		
Landbouwvoorschotten	8.457,50	
Veeveelvoorschotten	6.828,30	
Visserijvoorschotten	21.193,27	
Bouwvoorschotten	4.303,50	
Voorschotten personeel	1.690.248,77	
Voorschotten ziektekosten personeel	1.979.735,51	
Overige voorschotten:		
Arubaluis	8.562.745,90	
Toeristenkantoren	6.871.771,72	
Reis- en verblijf.	2.155.954,47	
Diversen	1.981.993,03	
Totaal	109.663.735,88	21.935.732,34

(Bron: Rekening 1987, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. september 1992)

De Rekenkamer kon niet vaststellen of alle posten uit de opschoningsrekening waren verwerkt óf in de Gewone Dienst (Uitgaven

vroegere dienstjaren) óf in de Kapitaaldienst dan wel in de Kas- en Reservedienst. Dit heeft onder andere tot gevolg dat de Rekenkamer zich ook geen oordeel kon vormen ten aanzien van de juistheid en volledigheid van de in de rekening 1987 opgenomen verzamelstaten van de Gewone Dienst, Kapitaaldienst en Kas- en Reservedienst. Ondanks deze constatering heeft de Rekenkamer getracht een aantal posten uit de "Opschoningsrekening" steekproefsgewijs nader te onderzoeken.

#### *Afboeking vorderingen (lands)bedrijven*

De correcties ten aanzien van de desbetreffende (lands)bedrijven Aruba Ports Authority (APA), Luchthavendienst (LHD) en Arubus waren niet terug te vinden in de jaarrekeningen van deze bedrijven.

In totaal werd voor Aruven Afl. 32,6 miljoen in het kader van de opschoningsactie gecorrigeerd. Op basis van gegevens uit het Grootboek van Uitgaven becijferde de Rekenkamer dat het Land minimaal voor Afl. 56,1 miljoen ten behoeve van Aruven had betaald. Er bleef dus nog een bedrag van Afl. 23,5 miljoen als te vorderen van Aruven in de boeken staan. De Rekenkamer is van mening dat, gelet op de financiële situatie bij Aruven, het beter ware geweest het gehele bedrag af te boeken.

De Rekenkamer kon, door het ontbreken van autorisatie en van nadere motivering van de afboekingen, de rechtmatigheid ervan niet vaststellen.

#### *Afboeken van voorschotten*

Volgens artikel 13 van het reeds eerder aangehaalde Landsbesluit, houdende algemene maatregelen ter uitvoering van de Comptabiliteitsverordening (PB 1957 no. 58), zoals gewijzigd, dienen bij de afschrijving van vorderingen beschikkingen van de Minister te worden overgelegd alsmede gegevens waaruit blijkt dat de vordering oninbaar is. De Rekenkamer trof dergelijke stukken niet aan. Ook richtlijnen of criteria waaronder het opschonen (afboeken) van de voorschotten zou moeten plaatsvinden waren niet opgesteld. De Rekenkamer kon wegens het ontbreken van de wettelijk voorgeschreven stukken en de criteria op basis waarvan de opschoning van de voor-

schotten dan ook plaats vond, de rechtmatigheid niet vast stellen. Een nadere analyse van de opgeschoonde voorschotten leverde ook geen informatie op aan de hand waarvan een zekere systematiek van opschonen kon worden afgeleid. De Rekenkamer constateerde dat de volgende voorschotten volgens de Directie Financiën waren afgeboekt:

Overzicht 10: Afgeboekte voorschotten (Afl.)

Landbouwvoorschotten	8.458
Veeteeltvoorschotten	6.828
Visserijvoorschotten	21.193
Bouwvoorschotten	4.304
Voorschotten personeel	1.690.249
Voorschot ziektekosten personeel	1.979.736
Overige voorschotten:	
Arubahuis en Toeristenkantoren	14.949.377
Reis- en verblijfkosten/diversen	2.276.832
Onverklaard verschil met opschoningsrekening	2.346.227
Totaal afgeboekte voorschotten	23.283.234

(Bron: Rekening 1987, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. september 1992)

Van de landbouw-, veeteelt-, visserij- en bouwvoorschotten waren alle nog openstaande voorschotten opgeschoond. Van de voorschotten voor ziektekosten personeel en de personeelsvoorschotten waren nagenoeg alle openstaande voorschotten tot en met 1984 afgeboekt. Voorschotten, verstrekt in 1985 tot en met 1987, waren niet afgeboekt. Voor het overige waren de voorschotten, verstrekt tot en met 1986, afgeboekt. Hiervan werd echter Afl. 2,9 miljoen niet opgeschoond. Een verklaring voor het feit dat deze voorschotten niet waren afgeboekt was niet gegeven. Het totaal van de volgens de Rekenkamer opgeschoonde overige voorschotten ad Afl. 17,3 miljoen sloot niet aan met het totaal van de afgeboekte overige voorschotten uit de opschoningsrekening (Afl. 19,6 miljoen). De Rekenkamer kon geen verklaring voor dit verschil (ruim Afl. 2,3 miljoen) vinden. Nog erger was dat in de Reservedienst was gesuggereerd alsof de op deze voorschotten afgeboekte bedragen waren afgelost. Deze wijze van presentatie is volstrekt ontoelaatbaar.

## 10 Rekening 1986

De rekening over het dienstjaar 1986 was in verband met de door de Rekenkamer en CAD geconstateerde tekortkomingen, nog niet aan de Staten aangeboden. Het voornemen van de Regering was om deze tekortkomingen in de rekening 1987 te herstellen en de rekeningen 1986 en 1987 in één keer aan de Staten aan te bieden. De door de Rekenkamer gesignaleerde tekortkomingen betroffen onder andere:

- het onzorgvuldig overbrengen van kredieten van het ene dienstjaar naar het andere;
- het over- en onderschrijden van kredieten;
- het niet aansluiten van de beginsaldi 1986 met de eindsaldi 1985;
- een gereede twijfel ten aanzien van de juistheid van de post "Saldi vorig dienstjaar";
- foutieve boekingen in de post "Verstrekte voorschotten";
- onduidelijkheid ten aanzien van de hoogte van het saldo tussen de FCCA en het Land;
- verschillen tussen de rekeningen van de (lands)bedrijven en de rekening van de Algemene Dienst.

Uit het door de Rekenkamer uitgevoerd onderzoek naar de rekening 1987 is haar niet gebleken dat in deze rekening de eerder door haar gesignaleerde tekortkomingen ten aanzien van de rekening 1986 waren opgelost, zo een opheffing van tekortkomingen in de rekening 1987 al mogelijk was

## 11 Reactie op rapport

### 11.1 Reactie Minister

"Naar aanleiding van uw verzoek d.d. 24 januari 1997 om de concept-rapporten inzake de jaarrekeningen 1987 tot en met 1989 te becommentariëren het volgende.

Uw aanbevelingen om een situatie te scheppen, waarin de overheidsfinanciën op aanvaardbare wijze worden geregistreerd kan ik onverkort onderschrijven. Het is, zoals u bekend is, het streven van de regering om te komen tot controle van de jaarrekening, hetwelk moet uitmonden in een goedkeurende accountantsverklaring. Teneinde dit te bewerkstelligen heeft de regering een aantal maatregelen genomen. Deze zijn achtereenvolgens:

1. Voortzetting van het Finar-project.
2. Voortzetting van het masterplan inclusief de reorganisatie van een belangrijke middelenfunctie als automatisering.
3. Balanssanering, onder meer bestaande uit het formaliseren van de financiële verhouding met bedrijven/instellingen, opschonen debiteuren- en crediteurenbestanden alsook het opschonen van de activalijs.
4. Aanpassen en ontwerpen van noodzakelijke wetgeving.

Hoewel er daar waar er sprake is van organisatieverandering, een permanent ontwikkelingsproces gaande is en er daarom in mindere mate van eindtermijnen gesproken kan worden, zullen de meer technisch gerichte activiteiten hun afronding hebben in de jaarrekeningen 1996 en 1997.

Gelet op het vorenstaande en vanwege enerzijds de gebrekkige kwaliteit van de aanwezige informatie en anderzijds de beperkte relevantie van situaties van ca. 10 jaar geleden acht ik het niet zinvol uw rapporten uitgebreid inhoudelijk te becommentariëren c.q. uitgebreid nader onderzoek te doen naar ontbrekende gegevens en specificaties, anders dan die in het balanssaneringsproject zijn en zullen worden verricht.

Wat betreft uw aanbeveling om het besluit van de Staten in februari 1996 tot versnelde afwikkeling en globale beoordeling door de Rekenkamer van de jaarrekeningen tot en met 1995, in formele wetgeving te verankeren ben ik van mening dat het besluit van de Staten als zodanig voldoende basis biedt om de onderhavige jaarrekeningen vergezeld van uw rapporten aan de Staten aan te bieden."



## 11.2 Weerwoord Rekenkamer

De Rekenkamer heeft waardering voor de door de Regering genomen maatregelen. Zij ziet met belangstelling tegemoet de jaarrekeningen 1996 en 1997, waarin de afronding van deze maatregelen tot uiting zal moeten komen.

De Rekenkamer betreurt evenwel de opstelling van de Minister om geen nader onderzoek te doen naar ontbrekende gegevens en specificaties, anders dan die, welke in het balanssaneringsproject zijn en zullen worden verricht. Immers, het balanssaneringsproject is toekomstgericht; op de kwaliteit van de jaarrekening 1987 als verantwoordingsstuk zal dit helaas geen invloed hebben.

Tenslotte benadrukt de Rekenkamer nogmaals dat zij haar standpunt handhaaft dat het besluit van de Staten - om tot versnelde afwikkeling en globale beoordeling van de jaarrekeningen tot en met 1995 over te gaan - in formele wetgeving had moeten worden verankerd.

## 12 Conclusies en aanbevelingen

### 12.1 Conclusies

De Rekenkamer is van mening dat de rekening 1987 niet aan de te stellen eisen voldoet, omdat:

- aan geen enkel voorschrift van de Comptabiliteitsverordening aangaande de rekening was voldaan. Dit betrof onder andere het ontbreken van een verklaring van de verschillen tussen de begroting en de werkelijke ontvangsten en uitgaven;
- gebruikte kredieten van het dienstjaar 1986 naar het dienstjaar 1987 waren overgebracht;
- grote, niet nader verklaarde, afwijkingen tussen de begroting en de rekening bestonden;
- grote, niet nader verklaarde, verschillen tussen het Financieel Grootboek en de rekening bestonden;
- verschillen tussen de eindsaldi van de rekening 1986 en de beginsaldi volgens de rekening 1987 bestonden;
- verschillen tussen de sub-administraties (Grootboek van Ontvangsten en van Uitgaven) en het Financieel Grootboek bestonden;
- specificaties van posten in de Kapitaaldienst, respectievelijk de Kas- en Reservedienst, ontbraken;
- verschillen in de financiële verhoudingen tussen het Land en de (lands)bedrijven en instellingen zoals gepresenteerd in de rekening 1987 en de rekeningen van de (lands)bedrijven en instellingen niet konden worden verklaard;
- een adequate leningen-administratie ontbrak;
- de uitgevoerde opschoning onvoldoende kon worden onderbouwd;
- documentatie ontbrak waardoor het in veel gevallen niet mogelijk was om de rechtmatigheid van ontvangsten en uitgaven vast te stellen.

Deze tekortkomingen waren voor een zeer groot deel te wijten aan tekortkomingen in de administratieve organisatie, een gebrekkige en slecht functionerende administratie en het ontbreken van interne controle.

## 12.2 Aanbevelingen

Op korte termijn zullen maatregelen moeten worden genomen met als doel een situatie te scheppen, waarin de overheidsfinanciën op aanvaardbare wijze geregistreerd worden. Gezien de spilfunctie van de centrale administratie in het gehele administratieve proces van de overheid adviseert de Rekenkamer om een proces in gang te zetten dat er toe zal moeten leiden de centrale administratie bij de Directie Financiën binnen afzienbare tijd op een dusdanig niveau te doen functioneren, dat aan de eisen van de Comptabiliteitsverordening kan worden voldaan.

De Rekenkamer beveelt aan:

- ervoor zorg te dragen dat de Directie Financiën zelf de in het kader van de rekening benodigde aansluitingen vaststelt. Te denken valt aan de aansluitingen tussen de rekening en het Financieel Grootboek, tussen het Financieel Grootboek en de sub-administraties, maar ook de vaststelling dat alle geldstromen volledig zijn verantwoord.
- de aanwezige activa te inventariseren teneinde de juistheid van de op de balans opgevoerde activa en de staat, waarin de activa zich bevinden, te kunnen vaststellen;
- alle kassen op te nemen;
- een aparte, inzichtelijke leningen-administratie op te zetten;
- de onderlinge financiële verhoudingen tussen de bedrijven/instellingen en het Land periodiek af te stemmen en zonodig actie te ondernemen om de verschillen te corrigeren;

- voorzover de financiële verhoudingen tussen de bedrijven/instellingen niet zijn geformaliseerd, deze formalisering in orde te brengen;
  - de reeds bij bedrijven in gebruik zijnde ontwikkelingsprojecten formeel over te dragen en de met deze projecten samenhangende financiering te regelen;
  - de presentatie van de rekeningen van het Land te verbeteren.
- In verband met de invoering van Comptabiliteitsverordening 1989 per 1 januari 1990 zal de Rekenkamer in het rapport naar aanleiding van het onderzoek naar de jaarrekening 1990 hierop terugkomen.

## 13 Samenvatting

De rekening van het Land Aruba (Land) over het dienstjaar 1987 (rekening 1987) werd op 7 oktober 1993 aan de Algemene Rekenkamer Aruba (Rekenkamer) ter controle aangeboden.

De Centrale Accountantsdienst (CAD) die ingevolge zijn permanente opdracht een onderzoek naar de rekening 1987 uitvoerde rapporteerde in zijn rapport CAD-961 dd. 29 september 1992 geen accountantscontrole te hebben toegepast.

Doordat geen accountantscontrole op de rekening 1987 was toegepast zag de Rekenkamer zich voor het probleem geplaatst dat zij zich, gezien haar toenmalige personeelsbezetting, niet van haar wettelijke taak kon kwijten. In paragraaf 1.3 is hierop nader ingegaan. Samenvattend kwam het erop neer dat de Rekenkamer zich genoodzaakt zou zien de rekening af te keuren, gezien de door de CAD geconstateerde tekortkomingen (onder andere grote verschillen tussen de rekening en het Financieel Grootboek en tussen het Financieel Grootboek en de sub-administraties, grote onverklaarde verschillen in de financiële verhoudingen tussen het Land en landsbedrijven, materiële verschillen tussen beginsaldi 1987 en eindsaldi 1986 van de Kapitaaldienst, "opschonen" van vorderingen c.q. voorschotten). Daarom verzocht de Rekenkamer de Staten een standpunt in deze in te nemen. Na vele discussies stemden de Staten uiteindelijk in februari 1996 in met het voorstel van de Rekenkamer om -onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat hoofddoelstelling en afgeleide doelstellingen van het verbeteringsproces financieel beheer Aruba (FINAR) schriftelijk zouden worden vastgelegd, onder vermelding van een tijdpad voor de realisatie hiervan- de achterstallige (jaar)rekeningen 1987 tot en met 1995 versneld af te wikkelen en daarbij toe te staan dat de Rekenkamer deze (jaar)rekeningen globaal zou beoor-

delen in plaats van deze te controleren. Deze instemming van de Staten is echter nog niet wettelijk vastgelegd. Met het verzoek om dit besluit wettelijk vast te leggen benaderde de Rekenkamer zowel de Regering als de Staten. De Regering was niet genegen aan de formalisering van dit besluit van de Staten medewerking te verlenen en verwees de Rekenkamer naar de Staten. Van de Staten mocht de Rekenkamer geen reactie hieromtrent ontvangen. Hieruit leidde de Rekenkamer af dat de Staten eveneens moeite hadden met de formalisering van dit besluit.

Toch beveelt de Rekenkamer aan alsnog tot het formaliseren van het besluit van de Staten over te gaan.

De Rekenkamer stelde in 1995 een onderzoek in naar de rekening 1987. Het doel van dit onderzoek was om te komen tot een oordeel over de rekening 1987. Het onderzoek vond pas in 1995 plaats aangezien de Rekenkamer door personeelsgebrek niet eerder in staat was om dit onderzoek uit te voeren.

Bij haar onderzoek heeft de Rekenkamer gebruik gemaakt van de bevindingen van de CAD zoals onder meer vastgelegd in het rapport CAD-961 dd. 29 september 1992.

De Rekenkamer werd geconfronteerd met het feit dat veel stukken uit 1987 niet meer aanwezig waren. Mede hierdoor was het niet mogelijk om haar onderzoek naar behoren uit te voeren. Het ontbreken van de gegevens bracht met zich mee dat in veel gevallen de ontvangsten en uitgaven niet op rechtmatigheid konden worden beoordeeld.

Voorts constateerde de Rekenkamer dat de rekening 1987 van het Land vele tekortkomingen vertoonde. Deze tekortkomingen hadden zowel betrekking op formele als op materiële zaken. Zo voldeed de rekening 1987 niet aan een aantal voorschriften van de Comptabiliteitsverordening en bevatte deze vele onverklaarde verschillen.

Gelet op de geconstateerde tekortkomingen is de Rekenkamer van mening dat de rekening 1987 niet aan de te stellen eisen voldoet.

De Rekenkamer beveelt aan om de financiële administratie bij de Directie Financiën op een zodanig niveau te brengen dat aan de comptabiliteitsvoorschriften kan worden voldaan.

De rekening van de Algemene Dienst van het Land voor het dienstjaar 1986 was niet eerder aan de Staten aangeboden aangezien de Regering het voornemen had om de door de Rekenkamer gesignaleerde tekortkomingen in de rekening 1987 te corrigeren en vervolgens de rekeningen 1986 en 1987 tegelijk aan de Staten aan te bieden. De Rekenkamer constateerde dat de gesignaleerde tekortkomingen in de rekening 1986, zo dit al mogelijk was, niet in de rekening 1987 waren gecorrigeerd.

# Bijlage 1: Verschil begroting 1987 versus begrote bedragen rekening 1987

(Bron: Rekening 1987, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. September 1992)

FCL	ECL	Bedragen volgens AB	Bedragen volgens de rekening	Verschil (rekening - AB)
<b>Gewone Dienst</b>				
02.04	12.18	3.100,00	0,00	-/- 3.100,00
02.04	12.23	1.600,00	0,00	-/- 1.600,00
03.01	12.14	1.000,00	1.100,00	100,00
06.03	12.40	290.000,00	200.000,00	-/- 90.000,00
<b>Totaal</b>		<b>295.700,00</b>	<b>201.100,00</b>	<b>-/- 94.600,00</b>
<b>Kapitaaldienst</b>				
03.08	74.32	12.000,00	0,00	-/- 12.000,00
04.03	74.20	4.700,00	0,00	-/- 4.700,00
04.04	74.20	14.000,00	18.700,00	4.700,00
05.10	74.32	0,00	10.000,00	10.000,00
06.03	73.30	330.000,00	0,00	-/- 330.000,00
08.17	74.10	0,00	40.000,00	40.000,00
08.17	74.30	0,00	600,00	600,00
<b>Totaal</b>		<b>360.700,00</b>	<b>69.300,00</b>	<b>-/- 291.400,00</b>



## Bijlage 2: Verschil begroting versus rekening per hoofdstuk

(Bron: Rekening 1987, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. September 1992)

### 1. GEWONE DIENST

#### 1.1 Ontvangsten (Afl.)

Hoofdstuk	Begroting	Rekening	Verschil (Rek.-Begr.)
I Vroegere Diensten	0	0	0
II Algemeen Bestuur	4.175.900	4.315.882	139.982
III Justitie	2.132.400	958.181	-/- 1.174.219
IV Financien	223.540.100	221.495.194	-/- 2.044.906
V Economische Zaken	7.268.500	8.962.520	1.694.020
VI Publieke Werken	2.569.400	4.387.629	1.818.229
VII Vervoer en Communicatie	10.965.600	10.941.988	-/- 23.612
VIII.1 Welzijnszaken	666.600	1.218.473	551.873
VIII.2 Volksgezondheid	6.332.250	6.803.315	471.065
VIII.3 Onderwijs	464.000	410.394	-/- 53.606
Totaal	258.114.750	259.493.576	1.378.826

#### 1.2 Uitgaven (Afl.)

Hoofdstuk	Begroting	Rekening	Verschil (Rek.-Begr.)
I Vroegere Diensten	2.000.000	0	-/- 2.000.000
II Algemeen Bestuur	16.828.950	20.259.115	3.430.165
III Justitie	28.777.556	29.673.713	896.157
IV Financien	54.756.275	49.937.045	-/- 4.819.230
V Economische Zaken	21.165.800	32.112.558	10.946.758
VI Publieke Werken	17.635.300	27.331.465	9.696.165
VII Vervoer en Communicatie	13.598.600	18.125.303	4.526.703
VIII.1 Welzijnszaken	56.441.650	58.044.639	1.602.989
VIII.2 Volksgezondheid	15.558.100	17.026.516	1.468.416
VIII.3 Onderwijs	54.934.400	49.492.094	-/- 5.442.306
Totaal	281.696.631	302.002.448	20.305.817

## 2. KAPITAALDIENST - MUTATIES

(Bron: Rekening 1987, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. September 1992)

### 2.1 Ontvangsten (Afl.)

Hoofdstuk	Begroting	Rekening	Vershil (Rek.-Begr.)
I Vroegere Diensten	0	0	0
II Algemeen Bestuur	0	175.491	175.941
III Justitie	110.300	637.976	527.676
IV Financien	62.913.475	176.403.217	113.489.742
V Economische Zaken	9.326.500	9.586.405	259.905
VI Publieke Werken	2.323.600	13.051.320	10.727.720
VII Vervoer en Communicatie	5.394.800	7.287.448	1.892.648
VIII.1 Welzijnszaken	200.000	261.366	61.366
VIII.2 Volksgezondheid	0	6.881.122	6.881.122
VIII.3 Onderwijs	0	4.819.513	4.819.513
Totaal	80.268.675	219.103.858	138.835.183

### 2.2 Uitgaven (Afl.)

Hoofdstuk	Begroting	Rekening	Vershil (Rek.-Begr.)
I Vroegere Diensten	100.000	0	-/- 100.000
II Algemeen Bestuur	1.231.600	-/- 297.011	-/- 1.528.611
III Justitie	4.214.176	-/- 1.532.408	-/- 5.746.584
IV Financien	64.914.511	98.266.124	33.351.613
V Economische Zaken	4.538.150	-/- 22.551.550	-/- 27.084.700
VI Publieke Werken	13.598.400	129.860.313	116.261.913
VII Vervoer en Communicatie	5.657.700	76.704.615	71.046.915
VIII.1 Welzijnszaken	815.000	-/- 6.422.214	-/- 7.237.214
VIII.2 Volksgezondheid	140.100	-/- 27.649.301	-/- 27.789.401
VIII.3 Onderwijs	1.304.600	604.305	-/- 700.295
Totaal	96.509.237	246.982.873	150.473.636

### Bijlage 3: Verschil begroting versus rekening per ECL

(Bron: Rekening 1987, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. September 1992)

#### Gewone Dienst Middelen (Afl.)

ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Verschil Begroting versus Rekening		Overschrijding	%
				Onderschrijding	%		
36.25	Accijns op bier	5.550.000,00	5.548.045,64	1.954,36	0,04		
36.23	Accijns op gedistilleerd	4.942.000,00	8.179.874,67			3.237.874,67	65,52
36.24	Accijns op tabaksart.	2.907.000,00	5.688.420,45			2.781.420,45	95,68
38.44	Alimentatiebedragen	5.000,00	200,00	4.800,00	96,00		
38.35	Ambtelijke verklaringen	1.000,00	1.450,00			450,00	45,00
37.23	Belast. openbare verkoop	160.000,00	2.239,40	157.760,60	98,60		
16.11	Bijdr. Casino kosten controle	897.700,00	26.072,73	871.627,27	97,10		
08.10	Bijdr. van afd. 856 kosten bezold.	1.649.550,00	1.628.924,50	20.625,50	1,25		
26.11	Bijdr. bedr. rente kapitaalleningen	12.571.500,00	13.537.092,22			965.592,22	7,68
16.16	Bijdr. in de verpleegkosten/	509.000,00	711.155,48			202.155,48	39,72
39.25	Bijdr. kosten Kon. Marine	1.222.300,00	1.453.112,41			230.812,41	18,88
36.22	Bijz. invoerrechten op benzine	24.415.000,00	21.992.129,61	2.422.870,39	9,92		
16.17	Boekvergoeding/	1.000,00	1.956,55			956,55	95,66
38.11	Boeten	188.000,00	323.470,54			135.470,54	72,06
38.13	Boeten Ink. belast.	0,00	1.628,80			1.628,80	
26.20	Depositorente kasgelden	1.000.000,00	436.907,78	563.092,22	56,31		
36.31	Deviezenprovisie	3.600.000,00	6.382.038,90			2.782.038,90	77,28
16.41	Dienstv. SCC/Persz. tbv. bedrijven	576.200,00	830.114,25			253.914,25	44,07
16.43	Dienstverl. Landm. en vastg. reg.	400.000,00	0,00	400.000,00			
08.02	Dienstverl. SCC tbv. alg. dienst	1.211.300,00	1.687.552,70			476.252,70	39,32
46.03	Dienstverl. SCC tbv. derden	253.000,00	99.622,75	153.377,25	60,62		
16.12	Dienstverl. aan derden	394.000,00	280.536,86	113.463,14	28,80		
38.36	Dienstverl. bij in-en uitvoer	1.300.000,00	925.897,10	374.102,90	28,78		
16.23	Entreegelden casino's	120.000,00	0,00	120.000,00			
28.11	Erfpachtsrecht	1.034.200,00	1.757.156,62			722.956,62	69,90
36.81	Gebruikbelasting	60.000,00	35.257,68	24.742,32	41,24		
36.80	Grondbelasting	2.000.000,00	2.125.456,88			125.456,88	6,27
38.33	Heffingen ing. vuurwapenbesl.	0,00	238,00			238,00	
16.36	Huur van bedrijfsgebouwen	170.000,00	142.652,35	27.347,65	16,09		
16.30	Huur van gebouwen	17.000,00	213.035,60			196.035,60	1.153,15
28.10	Huur van gronden	150.000,00	148.237,78	1.762,22	1,17		
16.31	Huur volkswoningen	0,00	3.003,62			3.003,62	
16.54	Inkomsten der posterijen	3.600.000,00	3.506.087,05	93.912,95	2,61		
37.20	Inkomstenbelasting	19.200.000,00	14.632.034,47	4.567.965,53	23,79		
38.37	Ink. hypotheek en kadaster	160.000,00	869.609,88			709.609,88	443,51
38.34	Inskr. van handelsmerken	0,00	0,00			0,00	
36.10	Invoerrecht	24.500.000,00	33.845.541,59			9.345.541,59	38,15
38.12	Keuring en stoomwezen	5.000,00	2.063,80	2.936,20	58,72		
06.59	Koerswinst	0,00	10.551,96			10.551,96	
38.21	Leges Burg. Stand	71.000,00	24.396,10	46.603,90	65,64		
38.20	Leges ingev. besl. 1960	251.000,00	329.572,01			78.572,01	31,30
38.22	Leges ing. legesbesl. verkeer	703.400,00	425.020,00	278.380,00	39,58		
36.20	Logeergastenbelasting	4.000.000,00	4.117.723,67			117.723,67	2,94
37.21	Loonbelasting	42.000.000,00	51.621.752,31			9.621.752,31	22,91
36.61	Motorrijtuig en -boot belasting	5.600.000,00	5.027.445,00	572.555,00	10,22		
38.32	Naturalisatiegelden	9.000,00	29.918,48			20.918,48	232,43
16.53	Ontv. bestr. besmett. dierziekten	0,00	2.870,24			2.870,24	
16.51	Ontv. Veterinaire Dienst	9.000,00	660.884,30			651.884,30	7.243,16
38.30	Opbrengst electrokeuring	100.000,00	0,00	100.000,00			
16.13	Opbrengst van veestapel	263.700,00	0,00	263.700,00			
38.31	Opbr. ijken en herijken	1.000,00	0,00	1.000,00			
38.38	Opbr. inspecties ed. betref. scheepvaart	5.000,00	1.417,50	3.582,50	71,65		
38.29	Opbr. werkboekjes en arb. registers	1.000,00	964,90	35,10	3,51		
37.25	Opcenten ink.-/loonbelasting	17.400.000,00	0,00	17.400.000,00			
37.15	Opcenten winstbelasting	2.400.000,00	0,00	2.400.000,00			
28.12	Optierecht	100.000,00	703.319,11			603.319,11	603,32

geen accountantcontrole toegepast

## Gewone Dienst Middelen (Afl.)

ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Verschil Begroting versus Rekening		Overschrijding	%
				Onverschrijding	%		
38.43	Ouderlijke bijdr. in studiebeurzen	150.000,00	88.971,24	61.028,76	40,69		
36.82	Overdrachtsbelasting	1.000.000,00	1.227.893,43			227.893,43	22,79
06.00	Overige ontvangsten	5.500,00	2.150.506,10			2.145.006,10	39.000,11
38.46	Pens.bijdr. Min. / Statenl.	0,00	9.007,83			9.007,83	
38.27	Precariorechten	10.000,00	358,29	9.641,71	96,42		
38.51	Premie ziektekosten	0,00	1.224,40			1.224,40	
36.71	Rechten ing. bioscoopverordening	400,00	60,00	340,00	85,00		
36.42	Registratie vergunningen	0,00	30,00			30,00	
36.41	Registratie verpakte geneesm.	50.000,00	0,00	50.000,00			
36.40	Registratierecht	3.402.000,00	3.299.133,49	102.866,51	3,02		
26.00	Rente belastingvordering	500.000,00	380.400,05	119.599,95	23,92		
26.30	Rente hypotheek	1.000,00	2.223,54			1.223,54	122,35
26.31	Rente op voorschotten	10.000,00	103.077,14			93.077,14	930,77
26.10	Rente van verstrekte leningen	4.119.700,00	1.700.589,73	2.419.110,27	58,72		
26.12	Renteverg. bedr. rekening courant	0,00	1.587.037,37			1.587.037,37	
38.26	Retributie Openb. Leeszaal	50.000,00	48.908,15	1.091,85	2,18		
38.02	Retributie Rioolafvoer	50.000,00	597,06	49.402,94	98,81		
38.23	Retributies Gezondheidsdienst	7.000,00	19.464,00			12.464,00	178,06
38.25	School- en cursusgelden	193.000,00	119.867,41	73.132,59	37,89		
37.22	Solidariteitsbelasting	32.200.000,00	28.510.265,17	3.689.734,83	11,46		
38.15	Successie en overg. belast.	0,00	684.151,89			684.151,89	
38.50	Terugontv. Bonbini festival	10.000,00	0,00	10.000,00			
38.48	Terugontv. douaneformulieren	24.000,00	0,00	24.000,00			
38.40	Terugontv. geneesk. beh.	82.200,00	136.257,89			54.057,89	65,76
38.49	Terugontv. kosten adviezen	612.000,00	0,00	612.000,00			
38.47	Terugontv. kosten Postspaarbank	10.000,00	0,00	10.000,00			
38.41	Terugontv. ondersteuningsgelden	90.000,00	373.112,93			283.112,93	314,57
38.42	Terugontv. teveel bet. verg.	0,00	93.166,40			93.166,40	
16.18	Terugontv. water-/stroomkosten	600,00	0,00	600,00			
16.21	Toesl. op werk voor derden door DOW	80.000,00	0,00	80.000,00			
36.91	Vergunn. Hazardspelen	4.500.000,00	4.245.818,99	254.181,01	5,65		
27.00	Verg. bedr. wegens voord. saldo (DOW)	399.300,00	0,00	399.300,00			
27.00	Verg. bedr. wegens voord. saldo (LHD)	1.083.300,00	179.276,00	904.024,00	83,45		
27.00	Verg. bedr. wegens voord. saldo (SETAR)	0,00	0,00	0,00			
28.40	Verg. gebruik leidingentrace	22.000,00	24.800,00			2.800,00	12,73
36.73	Verg. ing. loterijverordening	10.000,00	0,00	10.000,00			
36.70	Verg. ing. vergunn. verordening	140.000,00	236.500,13			96.500,13	68,93
16.15	Verg. verleende diensten	81.000,00	14.768,50	66.231,50	81,77		
16.14	Verg. verleende diensten	8.000,00	0,00	8.000,00			
16.50	Verg. voor verleende diensten	4.520.000,00	4.399.997,91	120.002,09	2,65		
16.38	Verhuur opsl. plaatsen	17.500,00	42.165,44			24.665,44	140,95
16.37	Verhuur van schoollokalen	1.500,00	7.345,00			5.845,00	389,67
16.35	Verhuur vleeshallen	600,00	0,00	600,00			
16.34	Verh. markt- en vishallen	29.400,00	14.033,00	15.367,00	52,27		
38.24	Verkoop grafplaatsen	600,00	401,50	198,50	33,08		
36.60	Verkoop nummerplaten	265.000,00	138.396,50	126.603,50	47,77		
16.10	Verk. boek en drukwerk	300,00	1.300,96			1.000,96	333,65
16.20	Verstrekkingskosten	675.000,00	694,56	674.305,44	99,90		
38.10	Vervolginskosten	20.000,00	12.799,05	7.200,95	36,00		
37.10	Winstbelasting	16.000.000,00	19.664.321,75			3.664.321,75	22,90
	Totaal	258.114.750,00	259.493.577,04	40.886.760,40	15,84	42.265.587,44	16,37
	Totaal verschil			1.378.827,04			
	Totaal afwijking in %			0,53			

## Gewone Dienst Uitgaven (Afl.)

ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Verschil Begroting versus Rekening		Overschrijding	%
				Onderschrijding	%		
12.69	Aankoop audiovisueel materiaal	19.800,00	12.927,78	6.872,22	34,71		
12.52	Aankoop veestapel	150.000,00	0,00	150.000,00			
12.07	Aankopen	676.000,00	269.838,04	406.161,96	60,08		
12.66	Aanschaffing van boeken en periodieken	180.000,00	215.605,68			35.605,68	19,78
12.28	Aanschaf. van grondstoffen, gereedschappen	351.500,00	249.341,60	102.158,40	29,06		
12.27	Aanschaffingen van schoolbehoeften	581.700,00	254.740,48	326.959,52	56,21		
11.40	Aanvullingsbijdrage aan APNA	7.221.400,00	5.957.774,48	1.263.625,52	17,50		
11.41	Aanvullingsbijdrage aan het WPF	102.900,00	74.698,38	28.201,62	27,41		
44.40	Aanvullingsbijdrage APNA	1.476.600,00	1.397.453,84	79.146,16	5,36		
12.23	Advertenties en voorlichting	283.700,00	329.465,05			45.765,05	16,13
41.05	Afneming van rijexamens	25.200,00	24.586,66	613,34	2,43		
44.90	Ander uitg. voor goede gang onderwijs	138.600,00	87.871,36	50.728,64	36,60		
33.10	Banco Arubano di Desarojo	0,00	125.880,91			125.880,91	
12.75	Begrafielkosten	50.000,00	64.400,70			14.400,70	28,80
12.47	Bestrijding hondenoverlast	500,00	0,00	500,00			
12.36	Bestrijding planten- /dierziekten	8.600,00	7.032,56	1.567,44	18,23		
12.80	Bestrijding van besmettelijke ziekten	43.000,00	7.125,79	35.874,21	83,43		
44.01	Bevordering Avond HAVO	139.000,00	156.651,72			17.651,72	12,70
44.02	Bevordering Avond MAVO	251.100,00	140.551,06	110.548,94	44,03		
12.08	Bevordering conferenties, seminars ed	64.500,00	47.513,74	16.986,26	26,34		
33.21	Bevordering culturele doeleinden	53.600,00	52.114,94	1.485,06	2,77		
12.65	Bevordering handel en industrie	350.000,00	451.535,64			101.535,64	29,01
44.57	Bevordering recreatie	30.000,00	13.714,97	16.285,03	54,28		
44.52	Bevordering sportbeoefening op scholen	86.500,00	18.635,93	67.864,07	78,46		
12.00	Bevordering Toerisme algemeen	1.577.800,00	767.005,82	810.794,18	51,39		
12.03	Bevordering Toerisme Canada	150.000,00	148.100,85	1.899,15	1,27		
12.05	Bevordering Toerisme Europa	100.000,00	242.019,06			142.019,06	142,02
12.04	Bev. Toerisme M-Amerika en Caraïbisch geb.	150.000,00	79.929,16	70.070,84	46,71		
12.01	Bevordering Toerisme Ver. Staten	5.080.000,00	5.510.995,11			430.995,11	8,48
12.02	Bevordering Toerisme Zuid-Amerika	761.000,00	438.057,66	322.942,34	42,44		
44.07	Bevordering van studie op Aruba	118.500,00	72.900,84	45.599,16	38,48		
11.10	Bezoldiging	69.324.656,00	70.502.309,93			1.177.653,93	1,70
41.01	Bijdrage aan het Solidariteitsfonds	3.440.000,00	3.389.385,00	50.615,00	1,47		
03.02	Bijdrage aan SCC	1.208.800,00	1.559.180,00			350.380,00	28,99
32.11	Bijdr. aan de AHITC	0,00	758.625,00			758.625,00	
32.20	Bijdr. aan de FCCA	728.100,00	0,00	728.100,00			
03.64	Bijdr. aan het onderhoudsfonds	2.067.000,00	2.067.000,00			0,00	0,00
03.05	Bijdr. aan Kap.dienst wegens afschr.	0,00	8.321.922,00			8.321.922,00	
03.15	Bijdr. aan Kap.dienst wegens afschr.	0,00	29.323,00			29.323,00	
15.00	Bijdr. aan Reservendienst \$3 wegens afschr.	7.506.075,00	0,00	7.506.075,00			
32.10	Bijdr. aan Tele-Aruba NV	639.500,00	603.369,17	36.130,83	5,65		
03.10	Bijdr. afd. \$517 kosten bez.	1.649.550,00	1.628.924,50	20.625,50	1,25		
22.10	Bijdr. exploitatieverl. Cocarni NV	227.400,00	0,00	227.400,00			
14.41	Bijkomende werken en verkeersverb.	245.000,00	265.174,06			20.174,06	8,23
12.76	Bijzondere hulpin. voor doven, blinden	25.000,00	18.884,27	6.115,73	24,46		
01.09	Bonini Festival	45.000,00	43.327,56	1.672,44	3,72		
12.31	Brandbeveiliging	3.200,00	0,00	3.200,00			
12.15	Bureaubehoeften	946.300,00	794.055,31	152.244,69	16,09		
12.51	Collecteloon	5.000,00	15.000,94			10.000,94	200,02
11.30	Compensatietoelag AOV/AWW	3.173.400,00	3.064.275,49	109.124,51	3,44		
34.10	Contributies	51.200,00	139.098,19			87.898,19	171,68
12.88	Controle en samenstellen jaarrekening	0,00	215.676,00			215.676,00	
12.13	Dienstkleding	271.000,00	233.001,55	37.998,45	14,02		
12.40	Div. verg DOW (plantsoenen, civiel ontwerp)	2.163.500,00	1.987.573,25	175.926,75	8,13		
12.60	Door derden geleverde prestaties	1.201.300,00	1.102.046,38	99.253,62	8,26		
34.23	Eenm. kosten ijm Maatsch. hulp Aruba	125.000,00	121.408,78	3.591,22	2,87		
31.21	Electrificatie buitendistricten	9.000,00	0,00	9.000,00			
33.10	Geldelijke ondersteuning aan beh.	14.800.000,00	15.160.235,50			360.235,50	2,43
11.22	Geneeskundige behandeling	4.795.400,00	4.890.416,58			95.016,58	1,98
12.32	Grondbelasting	105.000,00	0,00	105.000,00			
14.30	Grondruilingen	10.000,00	0,00	10.000,00			
33.15	Gunstgaven	200.000,00	20.799,75	179.200,25	89,60		
12.71	Hospitaalverpleging, medicamenten ed	17.268.000,00	20.435.413,62			3.167.413,62	18,34
11.18	Hospitantengeld	212.100,00	11.993,35	200.106,65	94,35		
14.44	Huisnumm. en plaats. van straatnaamborden	140.000,00	129.864,22	10.135,78	7,24		

geen accountantscontrole toegepast

## Gewone Dienst Uitgaven (Afl.)

ECL Omschrijving	Begroting	Rekening	Verschil Begroting versus Rekening		Overschrijding	%
			Onderschrijding	%		
12.20 Huisvesting	4.029.950,00	4.635.413,30			605.463,30	15,02
33.11 Huursubsidie	555.200,00	0,00	555.200,00			
12.18 Huur/onderhoud machine	527.600,00	595.069,81			67.469,81	12,79
12.58 Instandhouding waterplas Bubali	600,00	99,55	500,45	83,41		
21.51 Interest op kaagelden	0,00	105.121,44			105.121,44	
11.20 Kindertoeelage	1.618.250,00	1.627.662,45			9.412,45	0,58
12.59 Koersverschillen en bankkosten	0,00	4.421.741,18			4.421.741,18	
12.53 Kosten bewaarloon	1.300,00	0,00	1.300,00			
12.30 Kosten bijscholing personeel	169.400,00	86.353,87	83.046,13	49,02		
11.29 Kosten Colleges van Beroep	2.500,00	330,00	2.170,00	86,80		
12.37 Kosten ivm gevangenen	503.300,00	404.002,50	99.297,50	19,73		
13.10 Kosten ivm Militaire dienplicht	20.000,00	37.602,90			17.602,90	88,01
12.73 Kosten krankzinniging verpleging	1.690.000,00	363,00	1.689.637,00	99,98		
12.89 Kosten opmaken notariële akte	0,00	45.559,09			45.559,09	
12.10 Kosten uit- en terugzending en overpl.	491.000,00	675.773,21			184.773,21	37,63
12.95 Kosten uitvoering boedelscheiding	0,00	127.516,10			127.516,10	
01.02 Kosten viering 18 maart	26.600,00	31.034,30			4.434,30	16,67
01.05 Kosten voorbereiding projecten	800.000,00	304.005,55	495.994,45	62,00		
21.11 Kosten/disagio op binnenl. len.	2.000,00	6.390,00			4.390,00	219,50
21.25 Kosten/disagio op buitenl. len.	1.000,00	1.252,61			252,61	25,26
12.82 Laboratoriumonderzoeken/ Onderz. eet en drinkw.	3.600,00	4.875,80			1.275,80	35,44
12.17 Literatuur	101.150,00	90.988,21	10.161,79	10,05		
11.11 Lonen	4.729.900,00	4.346.611,02	383.288,98	8,10		
12.26 Nieuwe begr. posten/Onderh. en bedrijfskosten	4.544.850,00	4.852.464,27			307.614,27	6,77
14.42 Onderhoud van riolen, duikers etc.	560.200,00	1.151.771,28			591.571,28	105,60
14.15 Onderhoud van verkeerslichten	30.000,00	35.558,96			5.558,96	18,53
14.40 Onderhoud wegen	3.038.500,00	4.932.701,01			1.894.201,01	62,34
12.86 Onderzoek en studie	30.600,00	22.831,86	7.768,14	25,39		
01.00 Onvoorziene uitgaven	2.000.000,00	0,00	2.000.000,00			
12.99 Overige uitgaven	55.700,00	926.752,53			871.052,53	1.563,83
44.06 Overlochtakosten	10.400,00	298.876,93			288.476,93	2.773,82
11.12 Overwerk	3.008.600,00	3.588.244,63			579.644,63	19,27
11.60 Pensioenen	1.441.600,00	1.563.013,73			121.413,73	8,42
11.51 Premie Sociale Risicodekking uitg. krachten	93.500,00	178.718,60			85.218,60	91,14
44.51 Premie Sociale Risicodekking uitg. krachten	79.700,00	90.002,72			10.302,72	12,93
11.13 Presentiegelden	565.600,00	210.462,36	355.137,64	62,79		
21.26 Provisiekosten op obligatiën.	13.800,00	19.885,79			6.085,79	44,10
12.61 Rechtskundig en ander advies	1.280.600,00	3.066.355,07			1.785.755,07	139,45
12.11 Reis- en verblijfskosten	441.500,00	1.288.724,40			847.224,40	191,90
33.13 Reiskosten onvermogens	1.500,00	318,00	1.182,00	78,80		
21.27 Rente financiering onrendabele proj.	5.169.800,00	6.119.055,20			949.255,20	18,36
21.28 Rente financiering rendabele proj.	2.226.100,00	2.539.278,32			313.178,32	14,07
21.29 Rente op geplaatst schatkistpapier	750.000,00	508.533,19	241.466,81	32,20		
21.20 Rentebet. op kap.len (telefonie-project)	246.800,00	289.877,82			43.077,82	17,45
21.10 Rentebet. op kap.len. excl. MJP-len.	1.030.500,00	119.912,50	910.587,50	88,36		
12.21 Representatiekosten	155.950,00	403.666,05			247.716,05	158,84
12.06 Research en Marketing	204.000,00	155.338,01	48.661,99	23,85		
12.62 Restitutio teveel ontv. belastingen	100,00	1.060.798,78			1.060.698,78	1.060.698,78
11.31 Schadeloosstellingen	31.500,00	28.000,00	3.500,00	11,11		
33.00 Schadevergoeding	0,00	41.000,00			41.000,00	
12.46 Schoonmaakcampagne	0,00	15.065,40			15.065,40	
12.24 Speciaal drukwerk	4.000,00	0,00	4.000,00			
12.19 Speciale drukwerk	66.000,00	15.780,00	50.220,00	76,09		
44.55 Sportcursus voor de jeugd	40.000,00	2.185,00	37.815,00	94,54		
03.14 Storting in fonds gepensioneerden	1.300.800,00	1.519.215,05			218.415,05	16,79
44.05 Studiebeurzen	8.408.000,00	4.728.259,46	3.679.740,54	43,76		
11.01 Studieopdrachten aan het personeel	2.013.400,00	2.116.392,27			102.992,27	5,12
33.20 Subsidies	1.482.100,00	1.280.225,40	201.874,60	13,62		
11.25 Tegemoetkoming begrafenis-kosten	0,00	12.470,50			12.470,50	
44.25 Tegemoetkoming begrafenis-kosten	0,00	1.500,00			1.500,00	
44.85 Tegemoetkoming besturen bijz. scholen	73.200,00	52.496,00	20.704,00	28,28		
33.22 Tegemoetk. kosten onderw. dagen Aruba	500,00	0,00	500,00			
12.16 Telefoon en telex	1.504.800,00	1.743.169,86			238.369,86	15,84
12.33 Testen van aspirant leerlingen	6.000,00	1.442,50	4.557,50	75,96		
44.53 Trainerscursussen	43.000,00	667,98	42.332,02	98,45		

## Gewone Dienst Uitgaven (Afl.)

ECL. Omschrijving	Begroting	Rekening	Verschil Begroting versus Rekening		Overschrijding	%
			Onderschrijding	%		
44.09 Typelessen aan ETAO-leerlingen	45.000,00	35.613,75	9.386,25	20,86		
12.55 Uitgaven in het belang van de visserij	900,00	34,45	865,55	96,17		
32.10 Uitkering aan de APA NV	4.170.300,00	9.074.942,35			4.904.642,35	117,61
32.10 Uitkering aan de NV Arubus	2.654.000,00	2.082.017,00	571.983,00	21,55		
11.16 Uitkering aan deelnemers	2.500.900,00	2.264.646,72	236.253,28	9,45		
22.00 Uitkering aan DOW nadelig saldo	0,00	1.927.535,00			1.927.535,00	
22.00 Uitkering aan LHD nadelig saldo	0,00	0,00				
22.00 Uitkering aan WEB nadelig saldo	4.257.200,00	15.125.660,00			10.868.460,00	255,30
11.19 Uitkeringen/overige beloningen	2.328.400,00	2.973.995,91			645.595,91	27,73
11.40 Uitk. aan APNA wegens annuïteiten tekorten	1.830.400,00	1.830.400,08				
11.28 Uitk. bij overlijden Statenleden	0,00	1.656,00			1.656,00	
33.12 Uitk. ingev. Landsver. Ongeval. verzek.	2.500,00	2.607,00			107,00	4,28
42.03 Uitk. ingev. Landsver.Ouderdomsvorz.	450.000,00	404.196,50	45.803,50	10,18		
12.39 Uitzetting van vreemdelingen	10.000,00	956,00	9.044,00	90,44		
12.81 Vaccinaties	61.700,00	60.922,84	777,16	1,26		
11.21 Vakantie-uitkering	0,00	17.418,85			17.418,85	
12.35 Veevoeder	289.900,00	150.099,37	139.800,63	48,22		
12.54 Verbetering van de veeteelt	10.000,00	8.910,00	1.090,00	10,90		
12.44 Verfraaiing van straten	200,00	8.891,58			8.691,58	4.345,79
12.22 Vergaderkosten	33.800,00	36.563,55			2.763,55	8,18
12.40 Vergoeding aan DOW (reinigingsdienst)	6.505.500,00	6.828.782,48			323.282,48	4,97
33.14 Vergoeding aan pleegouders	50.000,00	0,00	50.000,00			
11.52 Vergoeding instrumentarium	0,00	200,00			200,00	
12.41 Vergoeding kosten aan het WEB	274.800,00	290.162,00			15.362,00	5,59
12.42 Vergoeding SETAR publieks tel.	48.600,00	39.684,30	8.915,70	18,35		
44.30 Vergoeding toeslag AOV/AWW	711.000,00	681.170,59		0,00		
44.10 Vergoeding van bezoldigingen	18.942.900,00	18.489.178,27	453.721,73	2,40		
44.20 Vergoeding van kindertoeelag	164.000,00	149.111,66	14.888,34	9,08		
44.19 Vergoeding van uitkering/ov. beloningen	150.300,00	234.251,67			83.951,67	55,86
14.43 Vergoeding voor huurbe-sindigingen	10.000,00	0,00	10.000,00			
44.12 Vergoeding voor overwerk	0,00	236.015,75			236.015,75	
12.74 Vergoeding voor verloskundige hulp	100.000,00	90.534,25	9.465,75	9,47		
11.02 Vergoedingen toezicht	27.400,00	0,00	27.400,00			
34.20 Verg. aan Ned. Antil voor Meteo dienst	514.900,00	484.100,00	30.800,00	5,98		
44.82 Verg. aanschaffingen leermiddelen ed	779.600,00	435.587,13	344.012,87	44,13		
44.83 Verg. beschikb.stel. lokalen	93.200,00	0,00	93.200,00			
44.22 Verg. geneesk. beh.	1.234.000,00	672.443,12	561.556,88	45,51		
44.80 Verg. kosten uit en terugzenden	385.000,00	59.473,50	325.526,50	84,55		
44.81 Verg. onderhoud ed scholen ed	934.000,00	897.184,56	36.815,44	3,94		
11.60 Verg.duurtetoel. op pens. aan APNA en WPF	12.006.400,00	8.234.977,96	3.771.422,04	31,41		
44.05 Verkeersonderwijs	10.000,00	12.500,00			2.500,00	25,00
12.72 Verpleging en verz. in het buitenl.	2.000.000,00	3.030.791,83			1.030.791,83	51,54
44.86 Vervoer	10.000,00	17.374,40			7.374,40	73,74
12.12 Vervoer	2.277.100,00	2.461.537,11			184.437,11	8,10
12.14 Verzekeringen	258.800,00	292.759,99			33.959,99	13,12
12.78 Verzorging van gebrekkige kinderen	993.800,00	1.036.683,54			42.883,54	4,32
12.79 Verzorging van kinderen	854.900,00	870.736,63			15.836,63	1,85
12.77 Verzorging van ouden van dagen	3.371.000,00	2.708.749,40	662.250,60	19,65		
01.07 Volksfeesten	3.500,00	3.757,48			257,48	7,36
12.09 Voorraden orkaangevaar	15.000,00	0,00	15.000,00			
11.27 Wachtgeldregeling	274.500,00	463.941,17			189.441,17	69,01
11.26 Was- en strijkloon	17.700,00	18.163,70			463,70	2,62
Totaal	281.696.631,00	302.002.449,97	31.949.023,74	11,34	52.284.672,04	18,56
Totaal verschil			20.305.818,97			
Totaal afwijking in %			7,21			

## Kapitaaldienst Middelen (Afl.)

Kapitaalrekening Mutaties (Afl.)		Verschil Begroting versus Rekening					
ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Onderschrijding	%	Overschrijding	%
Beginsaldo							
96.01	Beginsaldo leningen	0,00	5.959.724,00			5.959.724,00	
96.99	Beginsaldo MJP-leningen	0,00	230.840.008,00			230.840.008,00	
59.10	Beginsaldo voorfinancieringen	0,00	163.542.624,00			163.542.624,00	
	Totaal	0,00	400.342.356,00	0,00		400.342.356,00	
Mutaties							
87.00	Afl.hyp.geldlening	10.000,00	11.191,90			1.191,90	11,92
86.15	Afl.verstr.kap.APA	0,00	3.185.504,62			3.185.504,62	
86.15	Afl.verstr.kap.ARUBUS	0,00	432.182,00			432.182,00	
86.10	Afl.verstr.kap.DOW	1.258.600,00	1.353.420,00			94.820,00	7,53
86.15	Afl.verstr.kap.LHD	808.300,00	805.732,00	2.568,00	0,32		
86.22	Afl.verstr.kap.Odubershospitaal	0,00	13.570.039,86			13.570.039,86	
08.11	Afl.verstr.kap.Reserved.	7.506.075,00	0,00	7.506.075,00			
86.13	Afl.verstr.kap.SETAR	4.283.700,00	2.862.330,69	1.421.369,31	33,18		
86.11	Afl.verstr.kap.WEB	4.532.300,00	9.289.420,00			4.757.120,00	104,96
86.18	Afschr.WEB op schenking MJP proj.	4.776.700,00	0,00	4.776.700,00			
79.02	Afs.tlv Gewone Dienst	0,00	8.351.245,00			8.351.245,00	
79.03	Afs.tlv Opschonings Rekening.	0,00	9.476.821,00			9.476.821,00	
86.19	Buitengewone afl.DOW	20.000,00	0,00	20.000,00			
86.13	Correctie WEB afl. rek. 1986	0,00	77.637,00			77.637,00	
97.11	Koerscorr.begr.hulp	0,00	16.222.000,00			16.222.000,00	
97.03	Koerscorr.MJP-leningen	0,00	40.239.869,92			40.239.869,92	
96.03	Koersversch.kap.len.	0,00	594.328,30			594.328,30	
86.20	Krediet afl.privebedr.	6.767.300,00	2.617.120,42	4.150.179,58	61,33		
96.04	Len.begrotings hulp	0,00	18.092.000,00			18.092.000,00	
96.10	Netto plaatsing schatkistp.	20.000.000,00	40.000.000,00			20.000.000,00	100,00
96.00	Nom.w.op te nemen geldl.	3.500.000,00	0,00	3.500.000,00			
97.00	Opgenomen MJP-leningen	12.283.900,00	40.039.742,99			27.755.842,99	225,95
85.00	Overb.vorige dienst	2.173.100,00	0,00	2.173.100,00			
59.20	Schenking Ned.Regering	12.283.900,00	11.710.869,32	573.030,68	4,66		
56.10	Successie en overg.belast.	50.000,00	0,00	50.000,00			
76.12	Verkoop Cocami	11.800,00	11.793,00	7,00	0,06		
76.11	Verkoop Eilandwoning	0,00	60.538,58			60.538,58	
76.10	Verkoop gronden	0,00	93.605,00			93.605,00	
79.30	Verwijderen palen	3.000,00	6.466,70			3.466,70	115,56
	Totaal	80.268.675,00	219.103.858,30	24.173.029,57	30,12	163.008.212,87	203,08
	Afwijking			138.835.183,30	172,96		
Eindsaldo							
79.05	Eindsaldo kapitaaluitgaven	0,00	184.774.774,23			184.774.774,23	
79.05	Eindsaldo kapitaalverstrekkings	0,00	337.393.741,84			337.393.741,84	
97.05	Eindsaldo Ontwikkelings Projecten	0,00	84.143.301,01			84.143.301,01	
	Totaal	0,00	606.311.817,08	0,00		606.311.817,08	



**Kapitaaldienst Uitgaven (Afl.)**

ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Vershil Begroting Onderschrijding	versus Rekening %	Overschrijding	%
<b>Beginsaldo</b>							
72.01	Begin saldo kap. uitg./kap. verstrekt	0,00	274.296.082,00			274.296.082,00	
91.01	Begin saldo kapitaalverstrekkings	0,00	13.242.045,00			13.242.045,00	
81.01	Begin saldo kapitaalverstrekkings	0,00	216.642.871,00			216.642.871,00	
	<b>Totaal</b>	<b>0,00</b>	<b>504.180.998,00</b>	<b>0,00</b>		<b>504.180.998,00</b>	
<b>Mutaties</b>							
71.10	Aankoop van gronden	120.000,00	5.098.061,50			4.978.061,50	4.148,38
73.13	Aanleg Botanischetuin	100.000,00	0,00	100.000,00			
91.10	Aflossing op gepl. schatkistpapier	0,00	20.000.000,00			20.000.000,00	
91.00	Aflossing op kapitaal leningen	3.149.800,00	3.164.471,99			14.671,99	0,47
92.00	Aflossing op MJP-leningen	8.180.000,00	9.574.028,80			1.394.028,80	17,04
73.30	Andere werken / Sasakiplan	11.225.800,00	15.913.405,67			4.687.605,67	41,76
64.42	Bestrijding witte mieren	4.200,00	4.196,00	4,00	0,10		
81.80	Betaalde Goodwill Arubus NV	0,00	72.400,00			72.400,00	
73.24	Containerhaven-project	0,00	413.092,49			413.092,49	
79.02	Correctie saldo	0,00	23.007,00			23.007,00	
72.02	Correctie saldo kapitaalverstrekkings	0,00	18.174.312,00			18.174.312,00	
72.02	Correctie saldo (DOW)	0,00	(24.254.073,50)	24.254.073,50			
81.03	Correctiesaldo (van voor derden betaald)	0,00	1.992.519,00			1.992.519,00	
81.02	Correctiesaldo (WEB,SETAR,LHD)	0,00	(20.987.388,00)	20.987.388,00			
81.02	Deelname aan APA NV	0,00	15.474.000,00			15.474.000,00	
81.69	Deelname Aruba Beach Front Resort NV	0,00	171.000,00			171.000,00	
81.68	Deelname Aruba Front Limited	0,00	5.895.000,00			5.895.000,00	
81.80	Deelname in carco-project	33.000,00	29.703,05	3.296,95	9,99		
81.62	Deelname in Cocarni NV	1.030.000,00	74.046,00	955.954,00	92,81		
81.63	Deelneming in Arubus NV	0,00	3.113.000,00			3.113.000,00	
81.82	Dienstverlening en ondertekening Hyatt	0,00	3.607,00			3.607,00	
64.20	Gebouwen	6.322.000,00	0,00	6.322.000,00			
72.20	Gebouwen	19.305.300,00	29.266.123,35			9.960.823,35	51,60
81.70	Geldlening Golfcourse	3.600.000,00	0,00	3.600.000,00			
73.16	Golf course	0,00	242.537,17			242.537,17	
73.10	Infrastructuur toeristen Sasakiplan	400,00	0,00	400,00			
73.23	Jachthavenproject	0,00	140.338,31			140.338,31	
81.18	Kapitaalverstrekkings aan AIB	20.000.000,00	20.000.000,00				
81.15	Kapitaalverstrekkings aan APA NV	0,00	30.211.049,35			30.211.049,35	
81.14	Kapitaalverstrekkings aan Arubus NV	0,00	3.898.805,00			3.898.805,00	
81.13	Kapitaalverstrekkings aan Bushiri	0,00	7.008.753,00			7.008.753,00	
81.10	Kapitaalverstrekkings aan DOW	2.193.300,00	230.036,00	1.963.264,00	89,51		
52.29	Kapitaalverstrekkings aan FCCA	0,00	18.997.000,00			18.997.000,00	
81.15	Kapitaalverstrekkings aan LHD	3.542.500,00	15.650.496,36			12.107.996,36	341,79
81.11	Kapitaalverstrekkings aan WEB	2.144.100,00	3.310.355,00			1.166.255,00	54,39
81.14	Kapitaalverstrekkings deelname Air-Aruba	1.500.000,00	950.000,00	550.000,00	36,67		
81.17	Kapitaalverstrekkings FZOG	2.200.000,00	400.000,00	1.800.000,00	81,82		
74.32	Luchtkoelingsapparatuur	56.000,00	165.831,50			109.831,50	196,13

## Kapitaaldienst Uitgaven (Afl.)

ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Verschil Begroting versus Rekening			
				Onverschijding	%	Overschijding	%
74.20	Meubilair en kantoormachines	1.423.420,00	948.146,96	475.273,04	33,39		
01.50	Onvoorziene uitgaven	100.000,00	0,00	100.000,00			
84.00	Overboeking van vorige dienst	2.751.731,00	0,00	2.751.731,00			
73.12	Parkeerterrein belastingkantoor	62.486,00	53.486,00	9.000,00	14,40		
73.15	Recreatiegebied Spaans Lagoen	15.000,00	23.168,25			8.168,25	54,46
72.22	Restauratie omheiningen	15.600,00	3.300,00	12.300,00	78,85		
73.14	Restauratie trappen Hooiberg	169.100,00	14.433,60	154.666,40	91,46		
74.10	Rollend en varend materieel	583.600,00	179.918,00	403.682,00	69,17		
74.22	Schoolmeubilair	14.000,00	1.902,00	12.098,00	86,41		
74.30	Speciaal meubilair/materiaal	163.800,00	292.667,61			128.867,61	78,67
72.21	Speciale voorzieningen	250.000,00	0,00	250.000,00			
81.61	Storting aandelenkap. BAD	121.800,00	121.787,40	12,60	0,01		
73.22	Strandverbetering	0,00	125.302,75			125.302,75	
79.13	Studie en onderzoek	0,00	6.396,18			6.396,18	
70.13	Studie P.L.I. t.b.v. bedrijfsacq.	525.000,00	478.068,04	46.931,96	8,94		
82.08	Studielening	0,00	2.915.379,41			2.915.379,41	
52.10	Subsidie Sociedad Bolivariana	355.000,00	0,00	355.000,00			
73.11	Verfraaiing straten	750.000,00	858.894,96			108.894,96	14,52
73.34	Verkaveling en bouwrijp maken gronden	100.000,00	1.656.157,62			1.556.157,62	1.556,16
72.24	Vernieuwing electr. installatie	44.000,00	15.264,00	28.736,00	65,31		
64.31	Vernieuwing onderwijs	53.000,00	0,00	53.000,00			
74.21	Vernieuwing onderwijs	25.000,00	5.000,00	20.000,00	80,00		
92.02	Verrekening via leningen	0,00	20.213.075,00			20.213.075,00	
81.60	Verstreking lening aan FCCA	2.000.000,00	14.520.439,30			12.520.439,30	626,02
81.70	Verstrekte leningen FCCA	0,00	16.258.264,00			16.258.264,00	
73.00	Voorbereiding rijbaanverlichting 1983	2.280.300,00	3.872.108,33			1.591.808,33	69,81
	<b>Totaal</b>	<b>96.509.237,00</b>	<b>246.982.873,45</b>	<b>65.208.811,45</b>	<b>67,57</b>	<b>215.682.447,90</b>	<b>223,48</b>
	<b>Afwijking</b>			<b>150.473.636,45</b>	<b>155,92</b>		
<b>Eindsaldo</b>							
92.01	Eindsaldo MJP-leningen	0,00	281.718.924,12			281.718.924,12	
03.00	Eindsaldo leningen+voortfinancieringen	0,00	192.875.235,81			192.875.235,81	
	<b>Totaal</b>	<b>0,00</b>	<b>474.594.159,93</b>	<b>0,00</b>		<b>474.594.159,93</b>	

**Bijlage 4: Lijst gebruikte afkortingen**

AB	Afkondigingsblad
Arubus	Compania Arubiano di Bus
APA	Aruba Ports Authority NV
APNA	Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen
BAD	Belastingaccountantsdienst
CAD	Centrale Accountantsdienst
CBJAZ	Centraal Bureau Juridische en Algemene Zaken
CR	Credit
DB	Dienst Domeinbeheer
DT	Debit
DOW	Dienst Openbare Werken
ECL	Economische classificatie
FCCA	Fundacion di Cas pa Comunidad Arubano
FCL	Functionele classificatie
FINAR	Project verbetering Financieel beheer Aruba
KABNA	Kabinet van Nederlands Antilliaanse en Arubaanse Zaken
LHD	Luchthavendienst
MJP	Meerjarenplan
O/G	Opgenomen gelden
PB	Publicatieblad
SCC	Servicio Central di Computacion
Setar	Servicio di Telecomunicacion di Aruba
SVB	Sociale Verzekeringsbank
U/G	Uitgegeven gelden
WEB	Water- en Electriciteitsbedrijf

